

primorski utrip

piranska izdaja

Januar 1995

leto2/številka 13 cena 70 Sit

splošna banka koper

Turistični delavci tokrat enotno:

NOČEMO VARIANT, HOČEMO CESTO !

Turizem zagotovo ve, kaj pomenijo dobre, brez zastojev prevozne ceste. Nič čudnega torej ni, če so obalni turistični delavci na posvetu o obalni cesti, ki ga je v Portorožu pripravilo gospodarsko interesno združenje PROMOTOUR (nekdanja OKTPS) v sodelovanju s Skupnostjo obalnih občin, soglasno pozvali poslance državne zbornice, naj storijo vse, da bo obalna cesta vključena v program gradnje slovenskih avtocest do leta 2000.

Vlada namreč predlaga, da bi cesto uvrstila v program gradenj po začetku drugega tisočletja, kar je za Obalo, posebej pa za turizem v tem delu Slovenije, nesprijemljivo.

Več na 3. strani.

SOSEDOV SI NE IZBIRAŠ SAM ...

Pravkar objavljena anketa na Hrvaškem pove, da Slovenci nismo dobri sosede, da nismo "resni" sovražniki in da so dobri sosede Avstrijci in Italijani. To seveda pomeni, da Slovenske države v mnogih glavnih NI in da bi mnogi Hrvati želeli mejo z Italijo in Avstrijo - kar ni nič novega, seveda pa se kot Slovenec mimogrede zavem, kaj to pomeni kot "prijateljska" zunanjepolitična usmeritev milih nam sosedov ..

Kljub temu smo sosede Republike Hrvaške in edini način, da bi to ne bili, je za njih nepraktičen in drag (to je namreč vojna) za nas pa popolnoma nerealističen, ker vojno lahko (kljub "jajcem" raznih politikov) samo izgubimo.

Trenutno imajo sosede mnogo dela na jugu in na vzhodu. Nekateri pri nas mislijo, da je to trenutek, ko jih je treba pustiti pri miru. Po tej filozofiji smo zapravili možnosti za dogovor, ki smo jih imeli 1990 in 1991. Drugi mislijo, da je prav to pravi trenutek, saj naši v bistvu majhni problemi niso v središču pozornosti prebivalstva in bodo še manj v središču, ko bodo sosede marširali na Knin še to zimo ali pa to pomlad, za kar je precej možnosti. Kaj misli vlada? Oziroma, ali vlada kaj misli? Če bo zunanja ministrica sedanja kandidatka, ki je seveda predvsem strokovnjak za Italijo, upam, da tudi o Hrvaški kaj misli. Zdi se mi, da možgane in izhodišča ima v redu. Če bi bil zloben, bi rekel, da jih ima tako zelo v redu, da gotovo ne bo ministrica, ker bi bila iznad tistega, kar zaslužimo.

Naša ocena je, da bi bil razgovor prav sedaj koristen. Na vsak način potekajo zadnji trenutki, ko imamo na jugu iste interese. Čim bo resneje "izbruhnil" mir, bomo konkurenti tako pri obnovi razrušenih krajev, kot pri trgovanju s Srbijo. Prav tako imamo iste interese na zahodu. Dolga leta so Italijani grdo gledali Hrvate in so bili dobri s Slovenci prav zato, ker Slovenci pač nismo bili čisto tako ... kot Hrvati. In tudi prejšnje generacije Slovencev so znale igrati na ta klavir.

(nadaljevanje na 2. strani)

Občinski svetniki

SKLENILI ZAVEZNIŠTVO

Predstavniki nekaterih političnih strank in interesnih skupin - člani piranskega občinskega sveta, so 11. januarja ustanovili klub piranskih svetnikov in sprejeli poslovnik o delu. To so storili z namenom, da bi v mandatu za katerega so bili izvoljeni, v občinskem svetu z enotnim nastopom maksimalno uresničili vsak svoje programske zahteve, kajpak ob upoštevanju javnega interesa vseh občanov. Sestanki kluba bodo praviloma pred vsako sejo občinskega sveta, obravnavati pa nameravajo dnevni red in zavzemati jasna in enotna stališča do glasovanja o posameznih točkah dnevnega reda.

(nadaljevanje na 2. strani)

SKRIVNOSTNO PORTOROŠKO PODZEMLJE

Podzemlje je od vedno veljalo za skrivnosten svet. Mnogi bi ga radi spoznali, vendar se odpre le nekaterim srečnežem. Žal ti vedno ne vedo, kaj z njim početi. Nekaj takšnega se je zgodilo tudi tistim, ki so preiskali portoroško podzemlje.

O tem, kaj so odkrili in kaj zdaj pa več na 12. strani.

ARHIV: JUBILEJ V PREGNANSTVU ?

O piranskem arhivu se je že marsikaj pisalo in kot vse kaže se še bo. Tokrat v zvezi z načrtovano preselitvijo v Koper, ki naj bi bila sicer začasna, saj naj bi se arhiv v naslednjem tisočletju vrnil nazaj v Piran. Trenutno arhiv domuje v prostorih minoritskega samostana sv. Frančiška (kjer je tudi Srednja zdravstvena šola) od koder pa naj bi se do konca februarja tega leta izselil. V skladu z zakonom o denacionalizaciji bo ali morda je že objekt samostana pripadel nazaj prejšnjemu lastniku in sedanji "gostje" bodo morali poslopje izprazniti, arhiv nemudoma, šola pa takrat če bo in ko bo nared nov objekt ob bolnišnici v Izoli.

(nadaljevanje na 2. strani)

Piranski svetniki srečno prestali krst

Pred durmi je druga seja piranskega občinskega sveta, napovedana za četrtek, 26. januar. Svetnike čaka zahtevno delo konstituiranja odborov in odločitev o usodi piranskega arhiva. Bo župan že na tej seji predlagal svoja dva namestnika?

Na prvi seji, 23. decembra (trajala je skoraj sedem ur) so po dolgem in nekoliko nervoznem usklajevanju vendarle uspeli spraviti pod streho začasni poslovnik in statutarni sklep. Pomembno funkcijo predsednika občinskega sveta so zaupali dr. Mileni Oblak - Juh (LDS), za podpredsednika sveta pa je bil izvoljen Rafael Dodič (Zeleni Pirana). Nekateri stranke so že na prvi seji prišle do spoznanja, da predhodni ustni dogovori niso najbolj zanesljiva reč, zato bodo (oziroma so že začeli) sklepali bolj trdna zaveznitva. Združena lista je verjetno ostala najbolj razočarana stranka na seji, saj se je morala zadovoljiti z drobtinicami, kljub relativnemu uspehu na volitvah. Župan, Franko Fičur, ki od 1.1. 95 opravlja funkcijo profesionalno, je v želji po čim boljšem sodelovanju, čestital svetnikom ob izvolitvi.

OD VSEPOVSOD

TRST - Slovenci nismo nacionalisti

Dokaz za to je prepričljiva Jurijeva zmaga na decembrskih lokalnih volitvah za župana v Koprju. Na tako pomembno in odgovorno mesto so ga z neposrednim glasovanjem postavili občani - volivci v koprski občini in to že v prvem krogu, čeprav gre za pripadnika italijanske narodne skupnosti in vidnega predstavnika Združene liste socialnih demokratov (ZLSD) - bivše zveze komunistov. Tako namreč ocenjujejo v slovenskih krogih onkraj meje. Vodilne politične sile tamkaj kajpak niti ne pomislijo na možnost, da bi kakšen županski prestol zasedel Slovenec.

RIM - Novi sto tisočaki

Od decembra so v Italiji v obtoku novi bankovci za 100 tisoč lir. Povsem so podobni dosedanjim, ki so seveda še veljavni. Strokovnjaki trdijo, da so novi bankovci bolj varni pred ponarejevalci. Nekaj ponarejenih bankovcev brez vrednosti za sto tisoč lir so spretneži že uspeli vnovčiti tudi v Sloveniji.

TRST - Hazardno središče? Bodo Trst razglasili za nerazvito italijansko območje ali bo morda postal "svobodno mesto Severnega Jadrana" v okviru nove "Dežele Furlanije"? Nekateri, ki imajo precej gospodarske in politične moči celo predlagajo, da bi lahko kaj kmalu postal hazardno središče - peto igralniško mesto na italijanskem polotoku, ki bi bilo sposobno konkurirati slovenskim igralnicam. Najbolj bo menda držala resnica, da se Trst v zadnjih dvajsetih letih ni povsem postavil na lastne noge, čeprav je imel tudi takšne priložnosti. Nekaj let, v času "jugoslovanske konjunktura", je živel v blišču uspešnega trgovskega središča z, za takratne razmere, obsežno ponudbo, namenjeno nezahtevnim in nekritičnim kupcem, ki so kupili vse kar je bilo poceni in se je dalo spraviti čez mejo. Tako kot so nastajale, so pozneje tudi hitro propadale preštevne trgovine in trgovinice, kar pa seveda ni glavni vzrok za to, da Trst v zadnjem času dobiva značilnosti revnega perifernega mesteca z vsemi problemi propadajoče industrije, počasnejše gospodarske rasti in brezposelnosti.

SLOVENIJA - Koliko zaposlenih?

Po nepopolnih podatkih je v podjetjih in organizacijah v Sloveniji trenutno zaposlenih 609 tisoč oseb oziroma 31 % prebivalstva. Na delo čaka trenutno okoli 124 tisoč oseb. Mnogi so so zaposleni "na črno", nekateri prejemajo skromno nadomestilo za brezposelnost in težko krpajo konec s koncem. Zunaj domovine dela in ustvarja okoli 70 tisoč Slovencev, ki vsaj za zdaj, ne pritiskajo na prosta delovna mesta. Hkrati imamo v Sloveniji že več kot 450 tisoč upokojencev, ki so nekoč ustvarjali, bremenijo pa sedanje dohodke države. Razmerja vsekakor niso najbolj ugodna in vprašanje je kako dolgo bo naše gospodarstvo vse to vzdržalo.

OPČINE - Spomini na preteklost Primorski slovenistični dnevi bodo od 6. do 8. aprila na Opčinah. Posvečeni bodo spominu na 50-letnico osvoboditve in narodnostni problematiki. Književna tema bo "Fašizem in primorska književnost". Organizator prireditve je Slavistično društvo Trst-Gorica-Videm.

EVROPA - Naša svetla prihodnost?

Svobodni gospodarski prostor, svobodni pretok blaga, storitev, kapitala in ljudi, usklajene pravne norme. To je Evropska unija - naša svetla prihodnost, ki se nam kot nalašč odmika. Kdaj bomo zares lahko vstopili na ta vlak, ne da bi plačali drago vozovnico? Muči se nam. Mi nismo bogata Švica, ki si je vzela čas za premislek. Tam bodo morali predlagatelji zbrati kar 100 tisoč podpisov državljanov, da bodo potem lahko pripravili predlog za vstop te države v elitni evropski gospodarski krog 15 držav v katerem se cedita med in mleko, če odmislimo probleme, ki jih imajo s 17 milijoni brezposelnih. Nedvomno, da bi si mnogi poiskali delo kar v Švici. Švicarji seveda niso od muh. Najprej hočejo vedeti kaj bodo pri vsem tem pridobili in kaj izgubili, da ne omenjamo njihove ekskluzivne samostojnosti in tradicionalne nezaupljivosti.

BRAZILJA - Znameniti Hrošč ne bo šel v pozabo

Nekdanji ponos nemške avtomobilske industrije VW - Hrošč ne bo šel kar tako v pozabo. V sedanji inačici ga izdelujejo še v Mehiki in Braziliji. Kaže pa, da bodo že čez nekaj let poslali na tržišče nov model Hrošča - Concept 1. Pri nas naj bi ga kupovali že pred letom 2000. Slovenci pri vsej pestri avtomobilski ponudbi še vedno "najraje" kupujemo cenovno sprejemljive Renaulte in Škode.

BRUSELJ - Prefsinjena diplomacija ni "vžgala"

Italija nam s svojo prefsinjeno diplomacijo ne nagaja več na poti k pridruženemu članstvu v EU, zato tega vprašanja menda ne bo treba internacionalizirati. Poslanci in funkcionarji Sveta Evrope tako menda ne bodo javno razpravljali o statusu italijanske manjšine v Sloveniji in slovenske v Italiji - in o tem, (očitno za našo sosedo spornem vprašanju) javno izrazili svoje mnenje in zaključke, ki naj bi bili pomembni za Slovenijo pri naporih za prvi korak - pridruženje članstvo EU.

ZAMEJSTVO - Fojbe, boleča resnica

Druga svetovna vojna, zlasti njen zaključni del pred petdesetimi leti okoli Trsta, je prinesla tukajšnjim ljudem mnogo gorja. Nekateri so končali svoja življenja v zloglasnih fojbah - kraških jamah - vrtačah. Nedavno prikazovanje ameriških arhivskih posnetkov na TV programu RAI, je, če že drugega ne, ustvarilo novo neprijetno vzdušje; obujanje spominov na preteklost in "ponovno odkrivanje" krivcev za tragedijo malega človeka.

ZAGREB - Ukinjeni nerezidenčni računi

Na Hrvaškem so ta mesec ukinili nerezidenčne račune, ki so nastali kot začasna rešitev v času finančne osamosvojitve države in snovanja lastne valute.

TRST - Začetek slovenskih TV programov

Konec januarja ali v začetku februarja naj bi zamejski Slovenci končno že lahko spremljali TV oddaje v maternem jeziku, ki bodo nastajale onkraj meje.

SOSEDOV SI NE IZBIRAŠ SAM...

(nadaljevanje s 1. strani)

Sedanja pač ne zna, ampak daje Italiji neomejeno mnogo, ne da bi za to dobila vsaj tisto, kar že imamo in smo zmeraj imeli. Ne cikam samo na Oglej, isto je n.pr. pri cestah in pri tranzitu - pa o tem drugič.

Treba bo torej postaviti resno pozicijo države Slovenije - ne kake stranke - za razgovore s Hrvatsko. Ne pride v poštev koncept Peterletove vlade, ko so razgovore vodili trije podpredsedniki in devet ministrov in je šah izgledal tako, kot če bi vsak kmet in vsak lovec in konj igral svojo partijo šaha, na drugi strani pa je popolnoma resen šahist (Tudjman) igral sam z vsemi figurami, kot se za resno državo spodobi. V državni zunanji politiki pač ne more biti strankarske raznolikosti in strankarske demokracije. Velik prodor pri ribiških pravicah, ki obenem postavi pod vprašaj mejno črto, je dvomljiv uspeh, in turistični mir v Piranskem zalivu na račun podobnih mejnih rezultatov prav tako.

Še nekaj moramo vedeti. Naši politiki strašno radi zmagajo. Ne smemo se čuditi, če so politiki drugje prav tako človeški. Pravi dogovor je kompromis, s katerim intimno ni zadovoljen nihče, javno pa vsi razglašajo, da globlja analiza jasno kaže, kako so drugo stran naplahtali in preverali in zmagali v korist zgodovinskih interesov svojega naroda in države. Če pa želimo tudi sosedom to omogočiti, odpade, da bi jim vnaprej priznali, kar smo jim intimno pripravljeno dati. Prav to, da to dobijo, mora biti njihova zgodovinska zmaga...

Miloš Klopčar

SKLENILI ZAVEZNIŠTVO

(nadaljevanje s 1. strani)

Vsak svetnik bo imel pravico na sejo kluba pripeljati strokovnjaka ali drugo kompetentno osebo za posamezno obravnavano področje, da bi tako lahko zagotovili čim bolj strokovno obravnavo. Na seji kluba bo lahko prisostvoval tudi po en član stranke oz. interesne skupine, kateri pripada posamezni član kluba. V poslovniki so tudi zapisali, da bodo v primeru različnih stališč, ki bi jih imeli člani kluba, javno glasovali. Predlog, ki ga sprejme večina bo štel kot stališče kluba in ga bodo morali zastopati vsi člani in zanj na seji občinskega sveta tudi glasovati. Od tega pravila bodo lahko tudi odstopali, vendar le v izjemnih primerih. Obvezali so se tudi, da bodo na eni prihodnjih sej kluba "iznesli" in obrazložili vse svoje programske zahteve oz. usmeritve, ki so jih obljubili svojim volivcem, jih združili in predlagali v obravnavo občinskemu svetu. Vsak svetnik - član kluba, bo v primeru določenih nejasnosti, pomebne vsebinske odločitve, ali nepredvidljivih situacij na seji sveta, imel pravico zahtevati prekinitev seje oziroma odmor, da bi se lahko člani kluba pogovorili in zavzeli stališča do enotnega glasovanja na seji sveta. Sicer pa člane piranskega občinskega sveta, ne glede na članstvo v klubu (tukaj ni opozicije), čaka obilica dela. Na kadrovskem področju bo veliko govora in usklajevanja pri oblikovanju odborov, upravnih in administrativnih služb, strokovnih služb Sveta. Dogovoriti se nameravajo glede zastopanja Sveta, informiranja volivcev o svojem delu, stikov z javnostjo, vprašanja sejnin in podobno. Za predsednika Kluba so izvolili mag. Janeza Ruglja, za podpredsednika pa Rafaela Dodiča. Nedorečena lokalna samouprava jih bo zaposlovala še kar nekaj časa, saj v nekaterih primerih ni vse jasno glede razmerij, pooblastil posameznikov in pristojnosti v občini. Na političnem področju bodo odpirali vprašanja regionalizma, Piran - mestna občina, zelena občina, Obala - tretje univerzitetno središče, odnosi s sosedi. Številne naloge jih čakajo pri razvojnem delu na področju infrastrukture, javnih služb, prometa, turizma, morja, sanacije mesta.

FK

ARHIV: JUBILEJ V IZGNANSTVU ?

(nadaljevanje s 1. strani)

Arhiv naj bi sicer po končani obnovitvi samostana, predvidoma po letu 2001, dobil zopet nekaj prostorov v samostanu, seveda za ustrežno namenjino. V preteklosti se je arhiv že večkrat selil, seveda vedno znotraj Pirana, leta 1986/87 pa je bil del starejšega arhivskega gradiva celo prenešeno v Koper. Ta prenos je vzbudil že takrat gnev, negodovanje in številne proteste piranskih kulturnih delavcev in nekaterih drugih občanov. O tem so celo razpravljali delegati v občinskih klopih in sprejeli stališče, da se mora vse kar je bilo prenešeno v Koper do konca junija leta 1988 vrniti nazaj v Piran. No, gradivo pa se je vrnilo v Piran šele lani aprila, toda na žalost za enkrat nekoliko kvantitativno "okrnjeno".

Do leta 1974 je bil piranski arhiv samostojna institucija. Tega leta pa je bil priključen Pokrajinskemu arhivu Koper, seveda z izrecno poudarjeno klavzulo, da morajo ostati gradivo in osnovna sredstva v Piranu. Arhiv, še zlasti piranski, ki je najstarejši v Sloveniji, je duša in osebna izkaznica vsakega mesta. Tako tudi Pirana. V enem od piranskih srednjeveških statotov piše, da je "občina mati in zaščitnica vsega in vseh, ki v njej prebivajo". Mar to načelo ne velja še danes? In če velja, se mar ne bi našel v mestu ustrezen prostor tudi za arhiv? Leto 2001 je namreč še daleč in do takrat se lahko še marsikaj spremeni. Če ga je Pirančan arhivar Domenico Petronio leta 1940 dal celo zazidati pod stopnišče občinske hiše, da ga je tako rešil pred odvozom v Italijo, kamor so romali številni arhivi iz Istre in zaradi tega so danes Pirančani lahko ponosni, da njihov arhiv med drugim hrani pergamentno listino celo iz leta 1173, bomo mar danes dopustili, da nam iztrgajo ta ponos, čeprav pod krinko časnosti in dobronamernosti do arhiva. Vse se lahko stori, če se le hoče in tako se bi in trdno upam, da se bo našel primeren prostor za naš arhiv v samem našem Piranu. Nenazadnje naj še spomnim, da bo leta 1997 piranski arhiv praznoval 120 letnico svojega obstoja kot institucija. Upam, da ne bo dočakal tega jubileja v pregnanstvu, ampak v domačem okolju, kjer je nastajal in se stoletja ohranjal. V nove lokalne politične strukture, v številni župana in vsekakor tudi skupnost italijanske narodnosti in nekatere kulturne delavce, imam popolno zaupanje in sem prepričan, da bodo poslušni, ki so ga že izkazali arhivu s tem, da so že začeli selitve ustavili, konkretno tudi opredmetili. Upam pa, da denar, ki je bil že nakazan Pokrajinskemu arhivu v Koper za namen selitve ne bo pri tem kamen spotike.

Pirančani! Piranesi! Ne dopustite, da vam iztrgajo to bogastvo in ta ponos. Sodobniki vas bodo spoštovali, zanamci vas bodo cenili in zgodovina vam bo hvaležna.

P.S. Zaradi najrazličnejših možnih pritiskov poudarjam, da sem navedeno napisal kot občan in občinski svetnik Pirana, pa čeprav delam v taistem arhivu že 17 let.

ALBERTO PUCER

Promotour

PRIPRAVILI ZASNOVO PROGRAMA 1995

Na 2. skupščini Gospodarskega interesnega združenja PROMOTOUR Portorož (bivša OKTPS), ki je sklicana za torek, 24. januarja v lucijski Marini, bodo obravnavali osnutek programa za leto 1995, imenovali upravni odbor Združenja, določili pa naj bi tudi članske prispevke za prvo trimesečje. Za uresničitev obsežnega programa aktivnosti v letu 1995 bi potrebovali okoli 81 milijonov tolarjev. Letos prvič uvajajo spremenjeni sistem financiranja, zato je težko napovedati ali bodo lahko vse zastavljeno tudi uresničili. Po predloženem razdelilniku naj bi okoli 30 odstotkov potrebnih sredstev primaknile članice Združenja, (teh je zaenkrat 21), prav toliko občine z obalno žkraške regije, četrtino država, nekaj sredstev pa naj bi se skozi leto nateklo tudi iz drugih virov. Program so

razdelili na dva bistvena dela; na izvedbeni program dela, ki je vezan na nacionalni nivo in izvedbeni program, vezan na samostojni regijski nivo. Slednji zajema program publiciranja žnatis splošnega prospekta Slovenska Riviera, splošnega prospekta Portorož in Izola, cenika storitev 1995 in regijske mape. Želijo zagotoviti normalno delovanje regijskega informacijskega biroja v Portorožu v katerem začena z delom računalniški turistični informacijski center RA T.I.C. in "zeleni telefon" itd. Do konca tega trime-

sečja naj bi bila izdelana tudi projektna naloga želaborat na temo razvoja organiziranosti turizma v obalnožkraški regiji ter v občinah tega območja. Ze septembra lani je poslovni odbor bivše OKTPS sprejel konkretni program ukrepov za odpravo problematike na podlagi spoznanj preteklega turistične sezone. V okviru promocijskega programa naj bi sofinancirali tudi nekatere znane prireditve v regiji. Za kakovostno izvajanje predlaganega programa bodo verjetno morali zaposliti še kakšnega delavca.

Pestra izbira posode
GUZZINI
v blagovnici SOČA v Koprju

"NOČEMO VARIANT, HOČEMO CESTO"

V soorganizaciji Promotourja (bivša OKTPS) in Skupnosti obalnih občin je 16. januarja v portoroškem auditoriju potekala izmenjava mnenj in argumentov o vključitvi obalne ceste v program izgradnje avtocest do leta 2000. Posebej so poudarili, da bo leto, ko na Obali obeležujejo 110 -letnico organiziranega turizma, prelomno tudi glede prihodnjega razvoja turizma na tem območju, saj brez nove obalne ceste ne bo moglo biti hitrejšega razvoja turizma niti ni moč pričakovati zahtevnejših gostov, ki jih takšna cesta kot jo imamo sedaj, odvrča od znanih obalnih destinacij. To pa vsekakor niso edini razlogi zakaj bi bilo treba pohiteti in urediti sodobne prometne poti na slovenski Obali.

Bruna Pišot-Saksida je predstavila amandmaje, ki jih je Skupnost obalnih občin pripravila k Nacionalnemu programu o izgradnji avtocest še v letu 1994 ter opisala potek vlaganja in dosedanje pogovore s poslanci Državnega zbora.

Predstavniki Direkcije za ceste R Slovenije **Anton Šajna** je povedal, da je glavna prioriteta izgradnja avtocestnih smeri Vzhod-Zahod, obalna cesta pa naj ne bi imela vloge prevzemanja tranzitnega prometa v smeri Italija -Istra. Njena glavna funkcija bo predvsem povezava obalnih mest, zato je ne bi gradili v paketu z ostalimi avtocestami. Bila bi sicer štiripasovna in dovolj prepustna, vendar ne bi imela vseh značilnosti avtoceste. Po tej inačici bi bila mogoča izgradnja obalne ceste do leta 2000! O tem, da naj bi s sosedi -Furlanijo julijsko Krajino, že uskladili programe, ni vedel povedati ničesar.

Danijel Božič, državni svetnik je poudaril, da so tri obalne občine pred leti že zbirale denar za "svojo" cesto in imajo pri tem nekaj izkušenj. Pri usklajevanju programov in trase z našimi sosedi, ki prav tako načrtujejo svoje ceste (na primer AC v Istri), moramo biti dovolj prožni, da ne bi vsaka nova cesta končala v svojem grmovju.

Ida Šubic z republiške direkcije za ceste je navedla, da sodi sedanja obalna cesta med najbolj obremenjene v Sloveniji. zlasti nemogoče stanje je v glavni turistični sezoni. Razmišljala je o tem, ali naj ima ta cesta status daljinske, ali naj bo namenjena povezovanju obalnih mest. Opozorila je na nemogoče razmere prehoda čez Lucijo in tudi na to, da bo vendarle že treba odgovoriti na vprašanje kako bo s povezavo z Istro. Če bi imeli denar, bi se verjetno kar hitro nehali prepirati o trasah, inačicah in dilemah, kje, kako in kdaj obalna cesta.

Žare Pregelj, predsednik Odbora Državnega zbora za infrastrukturo je pojasnil razloge zakaj obalna cesta doslej ni bila vključena v načrt izgradnje slovenskih avtocest. Razlog za to je po njegovem predvsem sedanji zakon o bencinskem tolarju. Na njegovo pobudo je Državni zbor R Slovenije zadolžil vlado, da poišče možnosti dodatnega financiranja, tako da bi z izgradnjo obalne ceste začeli najkasneje v letu 1998.

Mag. Janez Jug, republiški poslanec, se je vprašal kdo naj bo nosilec aktivnosti pri usklajevanju programov glede izgradnje ceste na Obali?

Mitja Logar, direktor Gospodarsko interesnega združenja PROMOTOUR, ki je sklicalo posvetovanje, je povedal, da je slovensko turistično gospodarstvo v preteklem letu ustvarilo milijardo mark deviznega priliva, od tega so več kot tretjino ustvarili na obalno-kraški regiji. V lanskem letu so tudi veliko pozornost namenili določanju strategije razvoja turizma v Sloveniji, še posebej na obalno-kraškem območju. "Prav neprijetno smo presenečeni, ko ugotavljamo, da poslanci Državnega zbora še niso uvrstili obalne ceste v program gradenj do leta 2000. Nova cesta bi razbremenila sedanje preobremenjene prometnice. Če bi promet umaknili z Obale med Žusterno in Rudo, bi pridobili dragocene 4 kilometre prostora, ki bi ga lahko namenili turistični ponudbi.

Nočemo variaant, hočemo cesto!" je poudaril Mitja Logar. Pogovora sta se udeležila tudi župana Aurelio Juri in Franko Fičur.

FRANC KRAJNC

Veliko dilem

Kje dobiti 106 milijonov dolarjev za izgradnjo 20 km obalne ceste? Ali bodo obalne občine glede na sedanji zakon o financiranju lokalne samouprave, lahko prispevale del potrebnih sredstev in in kakšne pristojnosti imajo župani? Kje naj poteka in kakšna naj bo njena funkcija? Naj bo magistralna, daljinska, prava avtocesta, ali le lokalna, medmestna? Graditi tunel skozi Markov hrib, ki bo veljal najmanj 17 milijonov dolarjev, da bi tako pridobili dragocene 4 km turističnega prostora med Žusterno in Rudo v Izoli? Ali ne bi kazalo že danes uskladiti programov s sosedom? Ali bo vlada našla ustrezen rešitev že letos, da bi obalno cesto vendarle lahko začeli graditi leta 1998?

Na obalni cesti kar nekaj črnih točk.

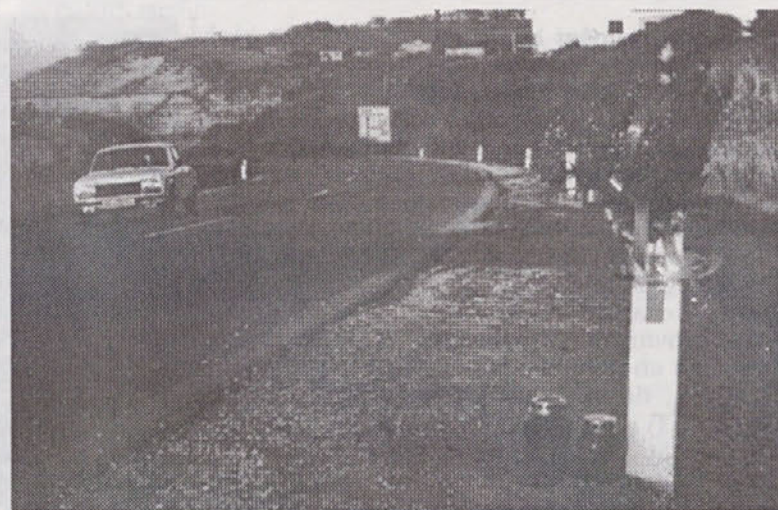
V podkrepitev dejstva, da bi na Obali morali čimprej ustrezno urediti nekatere najbolj kritične odseke, je **Emil Čebokli**, načelnik UNZ Koper navedel nekaj ne preveč obetavnih statističnih podatkov o prometnih nesrečah na tem koščku Slovenije.

Na magistralni cesti M2 od mednarodnega mejnega prehoda Škoflje do mednarodnega mejnega prehoda Sečovlje, se je lani zgodilo 387 prometnih nesreč. Smrtno se je ponesrečilo 5 oseb, 70 jih je bilo telesno poškodovanih od tega 28 hudo in 75 lažje poškodovanih, 312 je bilo materialnih škod. 655 primerov se je na srečo končalo le z materialno škodo. Policija je tako lani reševala skupaj kar kar 763 zadev.

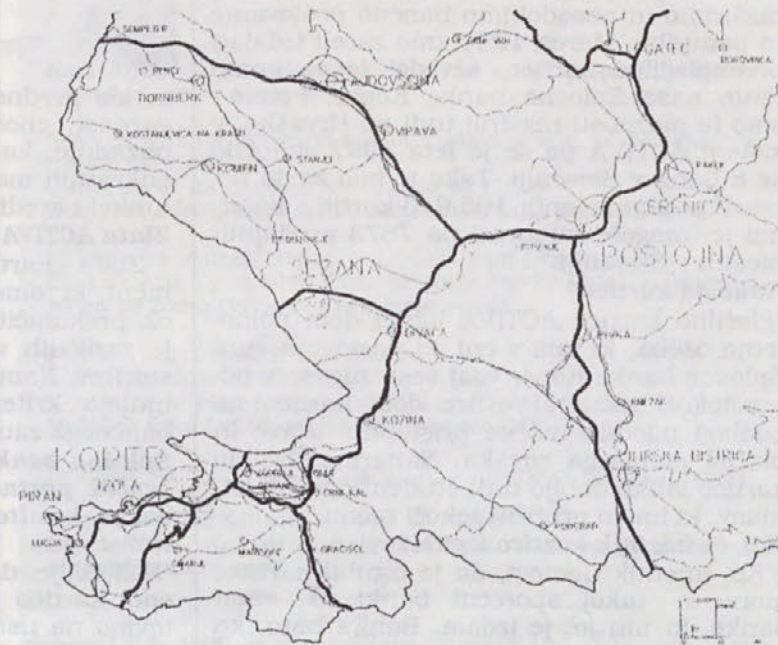
V turistični sezoni od 1. 6. do 30. 9. 1994 se je zgodilo na obalni cesti 170 prometnih nesreč, dve osebi sta umrli, 34 je bilo telesno poškodovanih, materialno škodo je imelo 134 voznikov. Sicer pa je policija v tem času obravnavala kar 354 zadev. Nevarni odseki

Med najbolj nevarne odseke obalne ceste sodijo RUDA - VALETA (114 prometnih nesreč), ŠKOCJAN - RUDA (80), ŠKOFIJE - DEKANI (58) in VALETA - SEČOVLJE (44 primerov). Najbolj nevarni prometni priključki Križišče v Strunjanu Križišče na Valeti Križišče v Luciji (pri novih stolpičih), predvsem zaradi hitrosti Belvedere nad Izolo ter veliko število različnih majhnih priključkov.

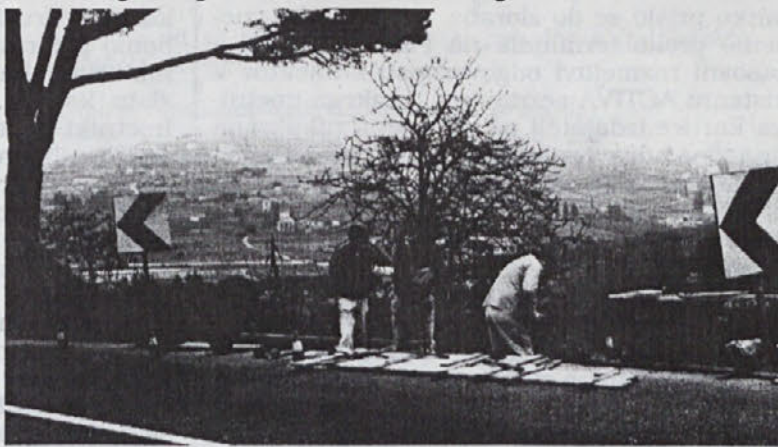
Na UNZ pričakujejo letos povečan promet (razvoj individualnega turizma) skozi vse leto z vrhuncem, problemi in zastoji v prometu prav v času glavne turistične sezone. Letos že trije mrtvi! Upajmo, da se ne bo nadaljevala žalostna statistika umrlih na obalni cesti, ki je že v januarju 95 zahtevala tri življenja. Dve osebi sta umrli na izolski obvoznici, v Škofijah je za posledicami prometne nesreče umrl pešec. Žal sta alkohol in prehitra vožnja še vedno poglavitna krivca za tragična dogajanja na naših cestah.

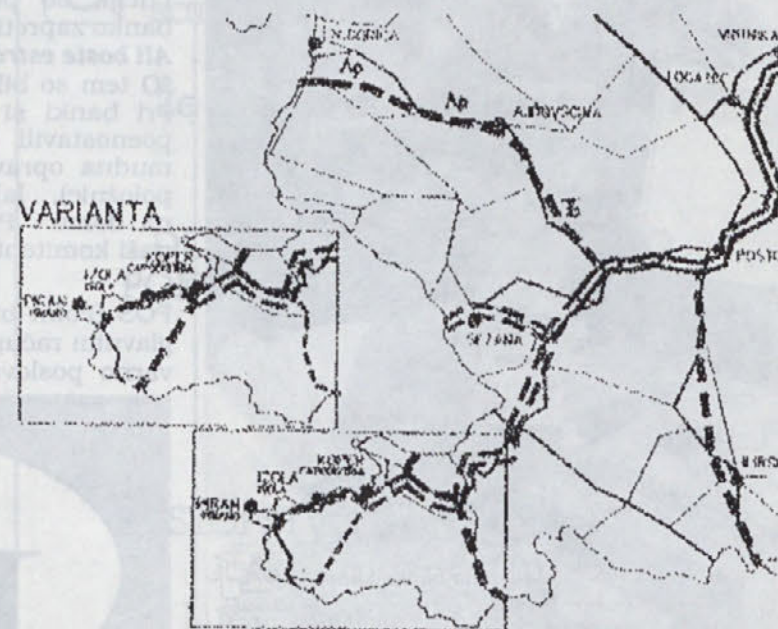
Izolska obvoznica je letos že zahtevala dve življenji. Pa smo šele januarja meseca. Kako bo šele poleti?

Ta skica predlagatelja že predvideva gradnjo tunela in nadaljevanje obvoznice do Lucije.

Ovinek pod Valeta v smeri proti Strunjanu je ena od obalnih črnih točk. Popravila varovalnega zidu so nekaj povsem rednega in običajnega.

Variantni predlogi so že v gradivu Ministrstva za okolje in prostor. V tem primeru na temo, kako opredeliti šmarsko cesto.

PLAČILNA KARTICA AKTIVA DOBRA OSNOVA ZA ŠIRITEV PONUDBE

V koprski Splošni banki so marca 1991 prvi začeli izdajati svojim komitentom - imetnikom tekočega računa, plačilno kartico **ACTIVO** in s tem napravili uspešno poslovno potezo. Danes plačuje svoje obveznosti s tem sodobnim nadomestilom za gotovino že 106 tisoč imetnikov TR na skoraj 8 tisoč prodajnih mestih. Februarja start nove kombinirane plačilne kartice **ACTIVA EUROCARD/MASTERCARD**.

O prizadevanjih banke na tem področju smo se pogovarjali z **Miljano Troha**, vodjo Poslovne enote v Piranu.

"Menim, da se bodo z ugotovitvijo, da gre pri **ACTIVI** za sodobno obliko brezgotovinskega poslovanja, ki olajša in poenostavlja mnoge zamudne opravke, strinjali tudi naši komitenti, imetniki tekočih računov. Nedvomno temu v prid govori tudi strmo naraščanje števila izdanih kartic **ACTIVA**, kar nas je spodbudilo k temu, da še bolj razširimo in posodobimo bančno poslovanje in ponudbo. Marca 1991 smo začeli izdajati prve plačilne kartice, seveda le za komitente naše Splošne banke Koper. Potem smo te možnosti razširili tudi na Hrvaško, v sistem **ACTIVA** pa se je leta 1992 vključilo še 8 bank v Sloveniji. Tako je bilo že do decembra lani izdanih 105.910 kartic s katerimi je mogoče kupovati na 7873 prodajnih mestih v Sloveniji."

Kako do kartice?

"Plačilno kartico **ACTIVA** lahko dobi polnoletna oseba, ki ima v eni od poslovnih enot Splošne banke Koper vsaj šest mesecev odprt tekoči račun. Prosilec dobi kartico na podlagi ugodno rešene pristopne izjave in plačila manjšega zneska članarine. Plačilno kartico lahko dobijo tudi študentje višjih letnikov, ki imajo pri SBK tekoči račun."

Kaj, če imetnik kartico izgubi?

"Ko imetnik ugotovi, da je izgubil kartico, mora to takoj sporočiti banki oz. enoti banke, ki mu jo je izdala. Banka nato, ko izve za izginotje, sproži ustrezen sistem blokade oz. zavarovanja interesov imetnika kartice in skoraj nemogoče je, da bi potem lahko prišlo še do zlorabe, saj podatke vnesemo preko terminala na POS. S pravili o časovni razmejitvi odgovornosti subjektov v sistemu **ACTIVA** seznanimo vsakega imetnika kartice. Izdajatelj ne prevzema nikakršne finančne odgovornosti za čas do izteka prvega naslednjega delovnega dne, ko prejme obvestilo o izgubi ali kraji kartice."

Ugodnosti?

"Pomembno je vsekakor to, da lahko imetnik plačilne kartice **ACTIVA** na podlagi ugodno rešene prošnje, brez trenutnega kritja na tekočem računu, dosega limit (dovoljeno negativno stanje na tekočem računu) do 5-kratnika OD za čas enega leta. Seveda je to mogoče le na podlagi predhodne odobritve. Zdi se mi potrebno poudariti tudi

ostale prednosti v zvezi s plačilno kartico: varnost, enostavnost obračunavanja, in ne nazadnje, kartica je za imetnika (zaradi le enkratnih mesečnih obremenitev TR), tudi v funkciji kreditnega plačilnega sredstva."

Zlata ACTIVA ?

"Zlata kartica **ACTIVA** je plačilni instrument, ki omogoča imetniku veliko višji limit oz. prekoračitev stanja na TR ter uveljavljanje različnih ugodnosti pri uporabi bančnih storitev. Namenjena je varčevalcem, ki izpolnjujejo kriterije ekonomske sposobnosti in bančnega zaupanja."

Splošna banka Koper se vključuje kot podlicenčni partner v sistem EUROCARD. Boste vašim komitentom ponudili nove vrste kartic?

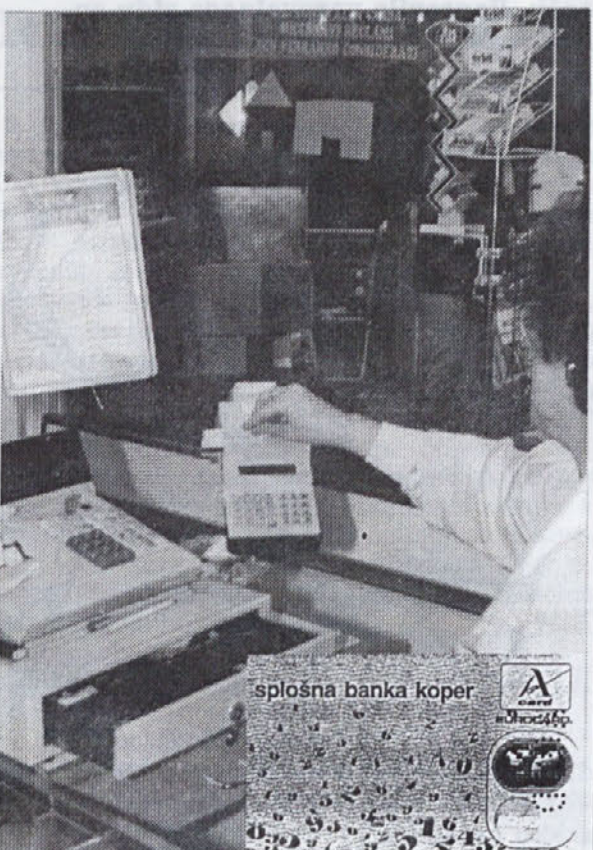
"Naš cilj je, da bi komitenti lahko poslovali z eno kartico po vsem svetu in dvigovali gotovino na ustreznih bankomatih tudi v tujini. V začetku februarja bomo začeli izdajati plačilne kartice **ACTIVA EUROCARD/MASTERCARD**. Najprej bomo izdajali standardno kartico, družinsko in zlato kartico. Kasneje bomo pripravili tudi poslovno kartico. Imetniki zlate kartice **Activa** bodo lahko dobili zlato kartico **Activa Eurocard/Mastercard**. Imetniki bodo lahko plačevali blago na vseh označenih prodajnih mestih **Activa** in **Eurocard** - v državi in na označenih prodajnih mestih **Eurocard/Mastercard** - v tujini. Imetniki veljavne kartice bodo na podlagi gesla PIN (Personal identification number) dvigovali gotovino na bankomatih v tujini. Glede načina obremenitve TR se bodo lahko dogovorili z banko. V prometu bosta torej dve vrsti kartic: **klasična kartica Activa in Activa Eurocard/Mastercard**. Komitenti, imetniki še veljavne kartice **ACTIVA** bodo lahko pridobili kartico **ACTIVA EUROCARD/MASTERCARD** z doplačilom razlike do polne članarine. Pogoji za pridobitev slednje je tudi lastništvo neke nepremičnine". Pred bančnimi okenci so ponekod občasno, na primer v Luciji, ob popoldanski uri, ko bi morali banko zapreti, vrste.

Ali boste vstrajali pri določenem urniku?

"O tem so bile opravljene določene analize. Pri banki si prizadevamo, da bi čim bolj poenostavili sodelovanje s komitenti. Zamudna opravila na banki (na primer plačilo položnic), lahko nadomesti sistem "banka na domu". Prepričani smo, da se ga bodo naši komitenti vedno bolj posluževali".

FRANC KRAJNC

POS (Point of sale), neposredna povezava z glavnim računalnikom v banki - enostavno in varno poslovanje.

DROGA PORTOROŽ JE ZAKLJUČILA PRVO FAZO LASTNINJENJA PREKO 8000 LASTNIKOV

Portoroška Droga je uspešno izvedla proces lastninskega preoblikovanja. Vplačila delnic z zamenjavo lastninskih certifikatov v javni prodaji so preseгла razpisano število za 35,2%, kar pomeni, da se je cena delnice zvišala za 30%. Tako je končna cena delnice **DROGE 12.564,00 SIT**.

Državljeni Republike Slovenije so postali lastniki 35,27% premoženja tega uspešnega slovenskega prehranbenega podjetja (99.733 delnic). V postopku interne razdelitve so zaposleni, bivši zaposleni, upokojenci ter družinski člani zaposlenih pridobili 17,59 odstotni delež premoženja (49.739 delnic). Angleška družba **E.D.& F. MAN COFFEE Ltd.**, ki je solastnica **DROGE** že dve leti, ima 33.437 delnic, kar predstavlja 11,82% osnovnega kapitala podjetja. Sklad Republike Slovenije za razvoj ima 49.993 delnic (17,68% premoženja). Slovenski odškodninski sklad in Kapitalski sklad pokojninskega in invalidskega zavarovanja pa sta pridobila vsak po 24.933 delnic oz. 8,81% vrednosti podjetja.

DROGA Portorož je Agencijo za prestrukturiranje in privatizacijo že zaprosila za izdajo drugega soglasja, ki naj bi ga predvidoma pridobila prihodnji mesec.

Portoroško podjetje namerava z delnicami trgovati na borzi vrednostnih papirjev. Vloga za uradno kotacijo na borzi bo vložila v roku šestih mesecev po vpisu lastninskega preoblikovanja v sodni register.

ŠE EN STOLPIČ V LUCIJI

Kot nam je povedal dipl. ing. gradbeništva, **Ivan Bakič** s piranskega Okolja bodo čez nekaj dni začeli s pilotiranjem temeljev za nov stolpič, ki bo stal tik ob pravkar dograjenem stolpiču v neposredni bližini nekdanje železniške postaje v Luciji. Za gradnjo tretjega stolpiča, ki bi ga radi stisnili v ta prostor pa še nimajo dovoljenja. V tega, ki ga zdaj gradijo pa naj bi se kupci vselili že čez dobro leto. Tako kot je že navada bodo tudi v pritličju tega stolpiča poslovni prostori. O verjetni usodi stare železniške postaje pa kaj več v naslednjem Utripu.

PROMOTOUR na sejmih

Sejmi so pomembna oblika promocije in predstavitev naše turistične ponudbe. Kakor vsa leta doslej, se bo tudi letos obalno - kraško turistično območje organizirano predstavilo s svojo turistično ponudbo na nekaterih turističnih sejmih in borzah v tujini in doma. Program udeležbe in predstavitev je bil sprejet že ob zaključku lanskega leta in predstavlja inters turističnega gospodarstva za promocijo na emitivnih tržiščih.

Naloge priprave, organizacija in izvedba je zaupana Gospodarskemu interesnemu združenju **PROMOTOUR Portorož** (bivša OK-TPS). Na sejmih in turističnih borzah bomo nastopali samostojno na lastni stojnici in v sodelovanju na slovenski stojnici. Predstavili in ponudili bomo aktivne počitnice, "modre" in "zelene" športe, igralništvo, raziskovanje regije, oddih na morju in kongresni turizem. Posebej smo lahko ponosni na ponudbo mojstrovina naših kuharjev, znanja naših someljejev, pridelke naših vinogradnikov, okus oljk, darove morja ter na gostoljubje tukajšnjih ljudi.

Območni informatorji bodo s propagandnim gradivom predstavljali obiskovalcem sejmov naravne lepote, možnosti športnih aktivnosti, kulturno dediščino, možnosti za zabavo in razvedrilo, in ne nazadnje celovito turistično ponudbo od namestitvenih in gostinskih možnosti, do izletov po Krasu in slovenski Istri ter bližnjih izletniških točk v sosednjih državah (Benetke, Pulj, Brioni, Miramare...)

PROMOTOUR bo samostojno nastopil na sedmih sejmih v Italiji, Avstriji in Nemčiji ter na treh sejmih v Sloveniji. V sklopu slovenske stojnice bomo nastopili kar na 18 sejmih v Italiji, Avstriji, Nemčiji, Madžarski, Češki Republiki, Veliki Britaniji in na Nizozemskem. Znana tradicionalna Berlinska borza (ITB) bo letos 4. do 8. marca.

ZORAN KOZJAK

Financiranje lokalnih skupnosti OBCINA NAJ BO DOBER GOSPODAR

Osnovna podlaga za uresničevanje lokalne samouprave je opredelitev njenega premoženja in zagotovitev trajnih in zadostnih virov financiranja. Za to je tudi ena ključnih zahtev Evropske listine lokalne samouprave (l. 1985), da se občinam zagotovijo izvirni viri financiranja.

Ustavne določbe, ki opredeljujejo pristojnosti občin, so pomembne zaradi opredelitve nalog, ki jih financira občina sama iz lastnih virov (lokalne zadeve) in tistih, ki jih financira država. Ravno tu pa vlada v tem trenutku prava zmešnjava - država prevzema v svojo pristojnost nekatere naloge, sočasno pa se konstituirajo občine, ki določajo svoje funkcije in delovno področje (statut občine).

Zakon o lokalni samoupravi v posebnem poglavju opredeljuje osnovna izhodišča o premoženju in financiranju občin. Podrobneje pa je finančno poslovanje občine opredeljeno v novem Zakonu o financiranju občin, ki se uporablja od 1.1.1995.

Zakon o financiranju občin ureja in opredeljuje nov segment javnih financ - budget lokalne skupnosti. Pri tem izhaja iz splošnih proračunskih načel. Proračun je osnovni finančni instrument, v katerem se izkazujejo vsi prihodki in vsi načrtovani odhodki za izvajanje nalog nove občine. **Za izvrševanje proračuna je odgovoren župan občine.**

Zakon o lokalni samoupravi opredeljuje dve vrsti lastnih virov za financiranje lokalnih zadev, davke in dajatve ter dohodke od premoženja. Poleg lastnih virov občine se za financiranje namenja še sredstva države in možnost zadolžitve.

Zakon o financiranju občin loči in posebej opredeljuje financiranje "nujnih nalog občine" oz. zagotovljeno porabo ter tako imenovane "druge naloge".

Z opredelitvijo zagotovljene porabe, ki jo ugotavlja Ministrstvo za finance - in ne občina in določbami, da občini za financiranje te zagotovljene porabe "pripadajo" določeni in od države omejeni davčni viri, zakon svojstveno posega v ustavne pravice občin, kjer je opredeljeno, da občine lokalne zadeve financirajo iz lastnih virov!

Ti od države limitirani viri za financiranje "nujnih nalog" iz pristojnosti občine so:

- * davek na dediščine in darila
- * davek na odbitke od igre na srečo
- * davek na promet nepremičnin
- * upravne takse
- * posebna taksa za uporabo igralnih avtomatov zunaj igralnic

* 30 % dohodnine
* in za razliko do 90 % poprečne porabe na prebivalca še finančna izravnava iz državnega proračuna

Za izvajanje "drugih nalog" občina lahko razpolaga še z davkom od premoženja, krajevno in komunalno takso, nadomestilom za uporabo stavbnega zemljišča, 30 % odškodnine od spremembe namembnosti kmetijskega zemljišča, odškodnino za degradacijo in onesnaževanje okolja ter druge lokalne dajatve, ki jih občina lahko predpiše. V primeru uvedbe novih davkov, se takoj pojavi vprašanje konkurenčnosti širšega okolja gospodarskih subjektov oziroma stabilnosti fiskalnih pogojev poslovanja (selitev davčnih zavezancev).

Z zakonsko opredelitvijo se res povečuje število virov nove občine, kar pa nikakor ni ekvivalentno kvaliteti virov oziroma fiskalnemu potencialu, saj si je država zadržala najizdatnejši in najbolj zanesljiv vir: 70 % dohodnine. Ta se je z zakonom o financiranju občin zmanjšala iz 40 % na 30 % za občino.

Vsekakor pa gre zahvala pripravljalcu zakona za poenostavitev vplačevanja dohodnine za zavezance. Ob tem pa je še vedno brez pomena opredelitev, da je dohodnina "izvirni ali lastni" prihodek občine, saj ga določa, odmerjeno odreže in kontrolira država.

Nov spekter dohodkov občine predstavljajo dohodki od premoženja - zakupnine, najemnine, vlaganje kapitala, dohodki od vrednostnih papirjev, koncesije, dobiček javnih podjetij in rente.

Lokalne skupnosti - **občine so osebe javnega prava** z vsemi pravicami pridobivanja in razpolaganja s svojim premoženjem. Zakon zato posebej opredeljuje način in pogoje razpolaganja s premoženjem, še posebej v primeru odsvojitve nepremičnin.

Za pridobivanje teh dohodkov bo morala občina nastopati v novi vlogi in za svoje premoženje skrbeti kot dober gospodar ter tehtno sprejemati svoje poslovne odločitve v odnosu do zaščite javnega interesa - predusem pri urejanju gospodarskih javnih služb in določanju pogojev za njihovo izvajanje.

Z zakonom o financiranju občin je dokaj obsežno urejeno prehodno obdobje, v katerem je zelo veliko zadev nedorečenih ravno zaradi neopredeljenih pristojnosti lokalne skupnosti in pomanjkljive sistemske zakonodaje.

Verjetno bo potrebno še marsikatero zadevo o financiranju občine opredeliti naknadno predvsem potem, ko bodo jasne in dokončno opredeljene naloge in funkcije občine in razdeljene pristojnosti med lokalno skupnostjo in državo.

Vilma Milunović

TANTADRUJ ZBIRA IN KOMENTIRA

TV KRS Piran nas "tekoče in pravočasno" obvešča o raznih prireditvah. 19. decembra so nas obveščali o prireditvah, ki bodo na našem območju od 15. do 18. decembra.

(TV KRS Piran)

Vse v stilu, včeraj bom šel ...

Krščanski demokrati z veseljem pozdravljamo 50. obletnico boja proti fašizmu.

(Dnevnik 2.12.94 Lojze Peterle)

... s proglasitvijo tega boja za krvavo revolucijo, je gospod Peterle pozabil dodati.

V slovenskem parlamentu obstaja koalicija nekdanjih komunistov, levih nacionalistov in liberalnih demokratov.

(Izjava L. Peterleta med obiskom na Dunaju)

Hopla Cefizel, pa te imam, bi rekel butalski policaj in vprašal: ali nisi ti v vladi te koalicije.

V Sloveniji še dolgo ne bo pravične akcije "čiste roke" in da nam manjka sodnikov tipa Di Pietro, je dejal Jung Jernej.

(Delo, 13.12.93)

Lačni Franc pravi: "Z nobeno stvarjo se ne gre neodgovorno igrati. Z narodom pa še manj." To bi moral vedeti tudi Lakotnik iz CD.

Cena SKD po volitvah je višja.

(Izjava: Lojzeta Peterleta na TV)

Ja, seveda, v slabih časih raste cena tudi loju.

Ob morju spet tramvaj.

(PN 9.12.94)

Razumljivo saj so nekateri celinci, ki o tem odločajo prišli le do morja, ne pa še na morje.

Nekatere stranke, ki se pri nas proglašajo za leve, so po zapadnih merilih daleč od leve.

(Janez Janša na zborovanju v Komnu 14.12.94)

Kdo bi si mislil, da je lahko Janša tudi tako samokritičen.

Mi bomo pa še nekaj trenutkov OStanili pri prometu.

(Spikerica na I. programu Radia Slovenije dne 22.12.94 ob 08.25 h.)

Mi pa ne bomo OStanili kvečjemu ostali.

Portorož jasno, temperatura minus 6

(Radio Slovenija 9.1.95 ob 08.05)

V resnici je bila temperatura plus 6. Če ga boste na radiu Močvirje tako lomili, pa mi ne bomo več OStanili.

Še malo, pa bodo oznanili, da so se domobranci borili za nemško zmago.

(Peter Urbanc iz Kanade. Mladina 13.12.94)

Dej nehi no! Kakšni domobranci neki. V Sloveniji so bili le plačani švabobranci.

Slovenija ni nikakršen otok miru.

(Alojz Pavlič, načelnik UNZ Postojna. Slovenec 14.12.94)

Ob takšni policiji, gotovo da ni.

Na novi policijski ladji se je zlomila os.

(Delo 20.12.94)

Zalomilo pa se je že pri sklepanju pogodbe z italijanskim ladjedelničarjem.

Vedno se nam lahko zgodi, da nas zamenjajo boljši.

(A. Šter, minister za notranje zadeve. Dnevnik 5.1.95)

Ob njem pa res ni težko biti boljši.

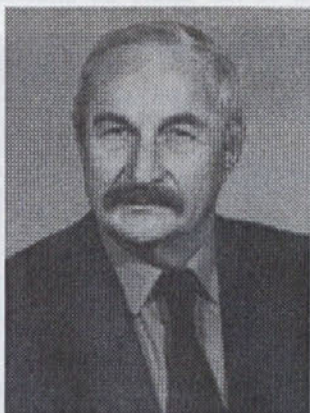
Sprašujem vas, gospod Drnovšek, zakaj ste gospoda Peterleta poslali v Oglej že po njegovem odstopu in zakaj v Rim po tistem, ko ste izjavili, da z njegovim delom niste zadovoljni?

(Miroslav Gržina, poslanec SKD. Dnevnik 23.12.94)

Soglašam in dodajam še: Gospod Drnovšek, zakaj ste gospoda Peterleta sploh postavili za zunanjega ministra?

Tantadruj

IN MEMORIAM FRANČEK KOSOVEL

Kdorkoli bo pisal zgodovino zadnjih desetletij portoroškega turizma, ne bo mogel mimo imena Frančka Kosovela. Na različne načine in na različnih območjih so neizbrisno vgrajeni sledovi njegovega neumornega dela, prav tako pa tudi predstave o sodobnem turističnem gospodarstvu. Znenada je omahnil, ko je imel pred sabo še toliko načrtov in ko bi rad še toliko ustvaril.

Kot mlademu partizanu se je odpirala pot v diplomatsko službo. Bolj pa ga je mikala gostinska dejavnost. Po usposabljanju na hotelirski šoli se je na raznih vodilnih dolžnostih zvrstil v nastajajočih hotelskih hišah, od hotelov v Izoli, Sidru v Piranu, Belvederu nad Izolo in drugod. Vso svojo marljivost in tudi jasno predstavo, kaj naj bi turizem bil, je vgradil v uresničevanje takrat najzahtevnejšega hotelskega objekta, novega Grand hotela Metropol.

Ob tem najkvalitetnejšem hotelskem velikanu je dograjeval celovito turistično ponudbo, od bungalovov, do hotelskih kapacitet nižje kategorije in avtokampa. Njegova velika zasluga je, da se je po kvaliteti Grand hotel Metropol že v samem začetku postavil v vrh slovenske turistične ponudbe. Svojevrstno ljubezen do prvovrstne, gostom vsestransko ustrežljive gostinske ponudbe pa je uresničil, ko je iz zanemarjenega poslopja na koncu Seče uredil daleč naokoli po ponudbi, postrežbi in kakovosti najbolj privlačno obmorsko gostišče.

Franček Kosovel si je s svojo marljivostjo in jasno predstavo, kaj hoče, ustvaril trajen spomenik piranskega in slovenskega turizma. Njegov zgled in širokopotezna dejavnost so bile in so še marsikomu zgled, da se bo takšna dejavnost in globoka privrženost gostinstvu uspešno razrašala v nova desetletja.

G.G.

Sklad za vzajemno pomoč
samostojnih obrtnikov Slovenije

Že danes mislite na jutri!

Zagotovite si
**DODATNO PROSTOVOLJNO
POKOJNINSKO ZAVAROVANJE**

ZASTOPSTVO in INFORMACIJE:

Joško Joras Šolska 14,
Lucija 66320 PORTOROŽ
Tel. & fax: 066/ 70-258
Mobitel: 0609 626 338

PISMA, MNENJA, POBUDE, PRITOŽBE, ŽELJE, ODMEVI

POSLANSKA POBUDA VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE

K vložiti pobude me je spodbudilo pisanje slovenskih raziskovalnih novinarjev, ki si srčno prizadevajo odkriti podtalne finančne in politične tokove med Slovenijo in našimi zamejci v Italiji, posebno v zadnjem času, ki mu je vzrok zgodba o policijskem čolnu. Pobuda se ne bo nanašala na odkrivanje mračnih udobomafjskih zvez, tajnih in podtalnih mrež namenjenih nekakšni restavraciji komunizma na Slovenskem.

Vladi Republike Slovenije dajem pobudo, da ponovno "nevtralnno" prouči možnost organiziranja obalne straže, kot polvojaške formacije in kot jo imajo organizirano vse moderne pomorske države. Straže v sebi združujejo tako vojaške kot tudi civilne funkcije v zvezi z gospodarsko, ekološko, obrambno, ... dejavnostjo na morju. V sedanjih organiziranosti teh dejavnosti prihaja na morju do nesmislov kot je npr.: nabava dragega čolna za notranje ministrstvo, nabava moderne vojaške ladje za ministrstvo za obrambo itd., kakor tudi do neuskajenosti med posameznimi izvajalci teh funkcij. Prepričan sem, da bi z ustanovitvijo omenjene organizacije racionalizirali organiziranost in s tem učinkovitost opravljanja omenjenih funkcij. Odpadla pa bi tudi potreba, da bi vsako ministrstvo nabavljalo draga plovna sredstva. Potrebno nam je eno samo univerzalno plovilo. Res je, da smo Slovenci pomorski narod, vendar pa nam takšno razkošje in razmetavanje denarja davko plačevalcev res nista potrebna.

mag. Janez Jug
poslanec LDS v Državnem zboru

POSLANSKO VPRAŠANJE VLADI REPUBLIKE SLOVENIJE

oz. ministru za zdravstvo, ministrici za delo, družino in socialno politiko in ministru za notranje zadeve

Naraščala nasilje med mladimi, naraščala jemanje opojnih substanc, zlasti trde droge. Postavlja se vprašanje, kako ustaviti naraščajoče nasilje med mladimi? Kdo bo to storil? Kako pri zaježitvi tega problema lahko pomaga država? Verjetno je naraščanje tega pojava nemogoče zaustaviti, to je pač cena razvoja naše civilizacije in pozabljanje skrbi za našo mladino, ki nas v bistvu tudi z nasiljem opozarja nase. Mladina je postala posoda, v katero lahko varno zmečemo vse naše "emocionalne smeti". Današnji čas je kljub pridobljenim dobrinam zelo krut in neusmiljen, z mladim človekom kot

posameznikom v družbi in v matični celici - družini. Mladi doživljajo nasilje doma, v institucijah in na ulici.

Nasilje pogosto postaja vedenjski vzorec mladih, kaže pa se v nasilju do drugih in v nasilju do sebe - agresivnost usmerijo vase s pomočjo uživanja škodljivih substanc (alkohol, cigarete, hašiš, marihuana, kokain, heroin, LSD ...) ali s suicidalnostjo. Pojav nasilnega vedenja in uživanja trde droge predstavlja v Sloveniji (predvsem na Obali) določeno specifičnost v svoji pojavnosti in razsežnosti. Problematični so zlasti pozni spomladanski meseci in vsi poletni meseci, ko se proti Obali vali prava reka mladih iz cele Slovenije. Z nekatere je Obala privlačna zaradi svojih lepot, za druge je pa zanimiva na drug način. Ogromni kupi praznih steklenic na plažah, v parkih, odvržene igle, omamljeni mladi speči do popoldneva, nas iz leta v leto opozarjajo, da moramo nekaj narediti.

Na slovenski Obali kot gobe po dežju rastejo "kafiči", zastavljalnice, biljardnice, ki služijo na račun mladih, ki tonejo v brezno iz katerega je rešitev tako težka. Obala ima svojo specifiko: turizem, pomorstvo, meja z Italijo in Hrvaško, višji standard, igralnico, pogostejša odsotnost očetov v zvezi s pomorstvom, luka, itd. Starostna meja mladih, ki prvič posegajo po trdi drogi, se niža, velikokrat pa se otroci z njo srečajo že v šestem razredu osnovne šole. Val nasilja se pojavlja že na nižji stopnji osnovne šole. Na žalost je terapevtska skupnost na Krogu propadla, nujno bi morali razmišljati o obnovenju te ideje na Obali.

Obala bi nujno potrebovala sprejemni center za terapevtske razgovore z mladimi odvisniki in njihovi starši. Potrebovali bi strokovnjake, ki bi mladim pomagali iskati poti iz odvisnosti s pomočjo psihoterapevtskega svetovanja. Predpisovanje metadona brez psihoterapevtskega svetovanja je kot puder na obrazu. Potrebovali bi krizni center za mlade, ki enostavno iz najrazličnejših vzrokov ne morejo biti doma.

Naštel sem samo nekaj ključnih problemov, naštel problematiko mladih, nasilja in droge.

Zato Vlado republike Slovenije, oz. ministrstvo za zdravstvo, ministrstvo za delo, družino in socialno politiko in ministrstvo za notranje zadeve, sprašujem naslednje:

Kaj so in kaj še mislijo storiti na raznih področjih iz svojih pristojnosti (zakonsko, organizacijsko, strokovno, finančno, politično), da bi zaježili to civilizacijsko socialno bolezen (nasilje, droga) naše

mladine in s tem zmanjšali pomen zgodovine ponizevanja, pomen prizadevanja bolečin in trpinčenja otrok?

Mag. Janez Jug
poslanec LDS v DZ RS

NOVEMU OBČINSKEMU SVETU IN ŽUPANU V POZDRAV!

Izvolili smo nov občinski svet in župana. Sedaj bodo ti občinski organi začeli delovati. Občani jim želimo čim več uspeha pri njihovem delu. Pri vseh pametnih odločitvah jih nameravamo podpreti. Upravičeno pa pričakujemo, da bodo vsi svetniki v svetu resnično delovali. Izkušnje iz prejšnje mandatne dobe - zadnje občinske skupščine - bi morale biti dober nauk, da se z bojkotom nikamor ne pride. Vedno je treba iskati konsenz med različnimi stališči in interesi strank in končno sprejeti tak sklep ali odločitev, ki bo v korist občine in usaj večine občanov.

Ohrabrujoča je izjava župana, gospoda Franka Fčurja, v intervjuju za Primorske novice, da bo deloval kot nestranski župan in da mu bo edina skrb napredok in korist občine in občanov. Tako bi se morali opredeliti tudi gospe in gospodje svetnice in svetniki in delovati izključno v interesu občine in občanov. Saj smo jih zato tudi izvolili.

Torej: novemu občinskemu svetu in gospodu županu vse najboljše v novem letu 1995 in čim več uspeha pri delu!

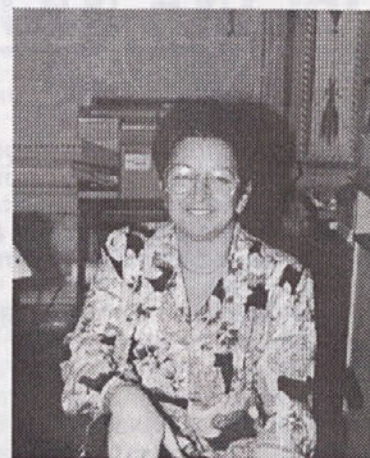
Boris Bekeš

Naše - moje

Od zmagovitega in revolucionarnega dejanja v nekdanji Jugoslaviji, ko smo uvedli samoupravljanje in "predali" tovarne delavcem, so minila že dolga desetletja. Od revolucionarnega dejanja v samostojni Sloveniji, ko smo se odpovedali staremu družbenemu redu in državljanom podelili certifikate kot rezultat zasluženega minulega dela oz. prispevka k graditvi samoupravnega socializma, je poteklo komaj kakšno leto. Zagotovili smo socialni mir, hkrati pa smo hiteli pripovedovati kako skrajni čas je že, da nekdanja nikogaršnja lastnina končno vendarle dobi pravega titularja, ki nas bo popeljal v svet napredka in boljšega življenja. Za naše certifikate so se po daljšem oklevanju začele zanimati različne investicijske družbe s svojimi skladi, in nam obljubljale svetlo prihodnost, ki je, sedaj to že nekako spoznavamo, prav gotovo ne moremo tako hitro dočakati.

Alenka Vergolin, poslovodkinja poslovne Primorskega tiska v Portorožu: "Vsem našim kupcem, prijateljem in znancem želim v letošnjem letu veliko dobrega, predvsem pa miru in dobrega razumevanja, tudi z našimi sosedama. Želim tudi, da bi se v letošnjem letu srečno olastnilo naše podjetje Primorski tisk."

SKUPNE ŽELJE

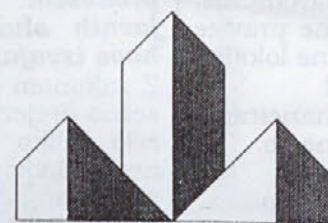
Letošnje leto je svetovna organizacija, OZN, razglasila za leto žensk, hkrati pa naj bo to tudi leto strpnosti, miru in dobrih želja.

Valda Zottich, tajnica Skupnosti Italijanov Piran-Pirano: "Moja želja je, da bi bil svet miren in bolj prijazen, da bi bili ljudje dobri in bolj mislili na svoje zdravje, na edino bogastvo, ki ga imamo."

Nič nam ne morejo povedati kaj bo z našim certifikatskim premoženjem. Tudi tega ne, da bomo prav mali delničarji tisti, ki bomo v mnogih primerih plačevali davek na nesposobnost in zgrešene poteze ob tem pa ne bomo imeli priložnosti izraziti niti svojega kritičnega mnenja, ker pač ne bomo imeli upravljaljske besede. Vsi državljani smo postali mali certifikatski kapitalisti, ki bomo obračali skoraj 25 milijard mark družbenega kapitala in čas bo pokazal kaj nam bo vse to tudi v resnici prineslo. Spoznali bomo kdo lahko pobira smetano, kdo bo

čakal na drobtinice. Sedaj, ko družbeno premoženje dobiva nove lastnike, spoznavamo tudi kaj v resnici pomenijo besedice "kapitalizem", "naše", "moje". Od tu naprej nastajajo nove zgodbe o uspešnosti in neuspešnosti zasebnosti, potratni državi, ki pobira davke, o delavcih, odrinjenih od korita, o družbeni lastnini, ki počasi, v najbolj prefrinjenih oblikah vstopa v zavetje zasebnega interesa, ki se požvižga na vedno večje družbeno razslojevanje in krivice.

ZK

ŠIFRA

PROMET Z NEPREMIČNINAMI

dipl. oec.
Ivan Konstantinović
Sončno nabrežje 14
66310 IZOLA
tel./fax. 066/63-211

STANOVANJA - HIŠE - PARCELE
POSLOVNI OBJEKTI - PROSTORI
PRODAJA - NAKUP - ZAMENJAVA

Podjetje za promet z nepremičninami

Podjetje za promet z nepremičninami
Lucija, Obala 105, 66320 Portorož
Tel./Fax. 066 70 - 584

Prodajate, kupujete, oddajate ali najemate
HIŠE - STANOVANJA
POSLOVNE PROSTORE
LOKALE - ZEMLJIŠČA

Pokličite nas. Uredimo tudi ustrezno dokumentacijo.
Adaptiramo hiše, poslovne prostore, stanovanja.
INVITA d.o.o.

Kakovostna obutev
iz Italije:
Bulerji, Štivali.
Čevlji tudi za gostinske
delavce in otroke.

Adriana Jankovič
Obala 114, Lucija - Portorož

Tel.: 066/72-173

Obiščite nas v Trgovsko poslovnem centru v Luciji.

Marinko Babič, s.p. Lucija

Telefon: (066) 72-431

Mobitel: 0609-615-943

Naše morje

MORJE NI MEJA, TEMVEČ VEZ MED NARODI

V hrvaškem političnem tedniku NEDELJNA DALMACIJA z dne 30.12.1994 je izšel celostranski prispevek s tendencioznim naslovom HRVATSKA RIBA U SLOVENSKIM KONZERVAMA. Tu čitamo o triletnem medvladnem dogovoru, kjer Hrvati dovoljujejo letno 1500 ton lova "sitne plave ribe" (mišljene so predvsem sardele, inčuni in papaline) po ceni 0.15 DEM za vsak kg ulovljenih rib. To naj bi bil nekakšen prispevek k dobrim sosedskim odnosom. N.D. poroča istočasno o nazadovanju te vrste ribolova v hrvaškem delu Jadrana, čeprav - resnici na ljubo povedano - nima nobene znanstvenogospodarske soodvisnosti z omejenim dovoljenjem lova slovenskim ribičem.

Delamaris iz Izole, kot največje predosamosvojitveno ribarsko podjetje na Jadranu je namreč lovilo do 8000 ton rib na leto - a hrvaški ribolov vsaj dvakrat več kot danes. In še vedno so sardele umirale relativno mnogo od starosti - kar je seveda za jadranskega ribiča čista izguba. V tem pogledu je 1500 ton letnega dovoljenega ulova za hrvaški ribolov malenkost in prav gotovo zaradi tega ne bo hrvaški ribolov utrpel prav nikakršne škode.

Istočasno poroča N.D., da "Zajednica ribara Hrvatske" ne bo v bodoče tolerirala takšnih dogovorov, ki dovoljujejo lov hrvaških rib prepoceni, saj bi zanjo lahko iztržili 0.50 DEM po kilogramu - pri tem pa pozabljajo, da je to lahko cena za ulovljene ribe, a ne za tiste, ki so še v morju, za katere ulov je potreben drag napor (ribič, mreža, ladje, pogon itd.). Vse to pa postane neprijetno, ko pri tem N.D. insinuira morebitno infiltracijo slovenskih ribičev v hrvaško morje (vprašanje morske meje?) in morebitno ilegalno (nedovoljeno) lovljene "bele, plemenite" ribe, kar bi hrvaška prešibka morska policija ne mogla kontrolirati.

Zanimivo bo vedeti, da po mednarodnem pravu o morju ribe v morju niso nikogaršnja last - dokler jih ne ulovi! Ribe se selijo in spreminjajo svoj bivalni areal ustrezno oceanografsko-ekološkim in svojim

lastnim fiziološkim razmeram in potrebam. Torej v Jadranu so jadranske ribe, ki niso ne italijanske, ne hrvaške in ne slovenske, dokler jih ribič (legalno!) te ali druge države ne ulovi. Torej v slovenskih konzervah niso hrvaške pač pa slovenske ribe, saj so jih ribiči z dovoljenjem po dogovoru ulovili in to tudi plačali. Da bo ta "nacionalnost" rib razumljiva, vprašujem, ali ste že kdaj videli hrvaškega morskega psa ali italijanskega delfina? Dobrih petdeset let "zganjam" biologijo na vseh oceanih, a tega še nisem videl.

Pa si zapomnimo za vselej, da morje ni meja med ljudmi, ljudstvi in državami, morje je njihova medsebojna vez ali povezava; to kar ustvarja mejno pregrado je predvsem politika, a ne jezik, nacionalnost in ne vera. Ribe in sploh živali se ne zmenijo za "pasaporte" in podobna dovoljenja, ki si jih je omislil človek za svojega soseda. Ribe in živali imajo sicer prepustnice, toda te so oceanografske narave, te določajo ribam življenjski prostor, drstišča in lovišča.

Miroslav Zei

MARJUČA OFFIZIA: IZ MORJA V PONEV

(Zal.tržaškega tiska, Trst, 1988)

Knjiga, ki obravnava ribe v tržaških ribarnicah in kuhinji, je izšla v slovenščini in italijanščini. Kot avtorica sama pove, obravnava ribe, ki jih dobimo večinoma na tržaškem ribjem trgu, zato daje prvo mesto izrazom, ki jih uporabljajo na našem koncu Jadrana končno "zakaj ne bi slovensko morje pljusnilo s tržaške obale nekaj novega in domačega tudi na ljubljansko barje"?

V knjigi so zbrana tudi lokalna imena, ki jih zasledimo v nekdanjih slovenskih ribiških središčih zahodno od Trsta, kot so Barkovlje, Sesljan, Križ,

Nabrežina, Devin in druga. Tako bo na ta način slovenski Tržačan pa tudi Slovenec nasploh v manjši zadregi pri izbiri in uporabi primernih slovenskih imen za jadranske ribe v ribarnicah, doma in v gostiščih.

Avtorica je izbrala nekoliko najnужnejših značilnosti rib glede samega razpoznavanja vrst, njihovega življenjskega prostora in lova. Precejšnjo originalnost ji pripada glede pripravljavanja rib in velikega števila lastnih barvnih fotografij, ki znatno olajšajo določitev vrst. In končno, knjiga je ponovno skromno opozorilo nam Slovencem, ki smo že pred davnimi časi naselili severovzhodne obale Jadrana, da je to morje naš naravni, čeprav še nezadostno izkoriščen zaklad, o katerem sanjajo mnogi narodi brez morja.

M.Z.

ureja dr. M. Zei

NOVO V TERMAH PORTOROZ

V portoroških Termah so z novim letom pripravili veliko novosti, s katerimi Vas bomo seznanili še v naslednjih številkah Primorskega utripa.

Najvažnejša novost je prehod na celodnevno delo od ponedeljka do petka od 07.00 do 19.00 ure ob sobotah od 07.00 do 17.00 ure.

Zaradi nočnega kopanja je bazen v Termah ob sobotah odprt do 24.00 ure. Ob nedeljah Vam poleg kopanja v bazenu nudijo še ročne masaže, vibro masaže, solarij in savno.

Imajo tudi lepnotni salon, ki nudi poleg lepnotnih neg obraza in telesa še manikuro in pedikuro, pa tudi za mladostnike je poskrbljeno s programom proti aknam.

ZANIMIVE POPOLDANSKE AKTIVNOSTI

DO IN

To so vaje in načini samomasaže, s pomočjo katerih razvijamo naše energetske potenciale, notranje moči, izboljšamo fizično zdravje in uravnavesimo duševnost.

JOGA NIDRA

Joga nidra v prevodu pomeni psihično (zavestno) spanje. Je stanje med spanjem in budnostjo.

Sodobni človek trpi od bolezni stresa, ki izvirajo iz prekomerne identifikacije duše s fizičnim telesom in vsem materialnim. Zaradi preobremenjenosti senzornih kanalov pride do živčne izčrpanosti in kasneje do bolezni.

V joga nidri se ta destruktivna psihosomatska tendenca odpravi. Psihosomatsko neravnovesje se spontano popravi z osvobajanjem živčne energije, ki se loči (oddvoji) od senzornih poti. Osvobojena energija se tako porabi za zdravljenje in obnavljanje utrujenih tkiv in organov.

V budnem stanju so naše funkcije ektovertirane; ko pa oddvojimo svojo zavest od senzornih funkcij in se sprostimo, dosežemo stanje, ki omogoča kontakt s podzavestnim in nezavednim umom, ki je mnogo receptivnejši.

To stanje popolnoma spremljajočega in čistega duha predstavlja najpomembnejšo fazo v joga nidri, v kateri izrečemo "sankalpo". "Sankalpa" je odločitev, sklep, ki smo ga izbrali sami. Ko ta sklep globoko občutimo in prepričano izrečemo v svoji podzavesti, deluje tako, da zbere vse moči uma, da bi se usrešnil. Tako lahko močno vplivamo na usmerjanje in realiziranje naše osebnosti.

Joga nidra je učinkovit način, da se osvobodimo stresov in dosežemo globok fiziološki počitek in sprostitvev. Osvobajajo nas konfliktov, ki stoje med nami in spontanim uživanjem življenja. Cilj joga nidre je, da nas povede globoko v stanje, kjer se zedinimo s svojim notranjim bitjem.

Uporabljali bodo tudi različne druge oblike sproščanja in MEDITACIJE, ki izboljšujejo zdravje, odpravljajo negativna psihična stanja in nam pomagajo doživeti radost življenja.

Duša Tomšič

KUPILI APARAT ZA UGOTAVLJANJE TELESNE STRUKTURE - BODY FAT ANALYSER

V Termah Portorož imajo na razpolago popoln, priročen, poceni računalniški aparat, ki preko merjenja biorezistence izračuna maso maščobe, vode in puste telesne teže ter bazalni metabolizem.

Biorezistenca telesa je zmožnost telesa, da se upira električnemu toku, ki teče skozenj. Maščobno tkivo, voda, mišice in kosti imajo različen upor proti električnemu toku.

Kako aparat uporabijo?

Vse kar morajo napraviti je izmeriti telesno višino osebe in njegovo telesno težo. Zatem se pregledovanec uleže na hrbet z rokami ob telesu. Z alkoholom se obriše kožo na dorzumu stopala in na dorzumu dlani, nakar se na ta mesta nalepijo prevodne elektrode in priklopi aparat. Z vnosom znanih podatkov, to je spol, telesna višina, telesna teža ter starost začne postopek. Po nekaj sekundah, kar aparat spušča nizkofrekvenčni izmenični tok skozi telo, že izračuna biorezistenca in preko tega količino maščobe, vode in puste telesne mase. Podaja tudi količino kalorij, ki jih preiskovanec potrebuje za bazalni metabolizem. Polega tega podaja minimalno in maksimalno težo primerno glede na leta, spol in višino, idealni odstotek vode in maščobe v telesu.

Uporabnost je zelo široka. Ocenimo lahko potreben dnevni vnos kalorij za redukcijo ali pa pridobivanje telesne teže, časovno lahko spremljamo rezultate diete in tudi rezultate telesne aktivnosti. Poleg tega je pomemben in uporaben podatek o količini vode v telesu. Tako lahko spremljajo učinek zdravljenja pri kardiocirkulatornih obolenjih, pri ledvičnih obolenjih, endokrinih disfunkcijah ... Pri diabetikih je to način spremljanja, ki bi lahko postal rutinski. Ker je postopek popolnoma neboleč in neinvaziven je primeren tudi za spremljanje otrokovega razvoja pri težavah s prekomerno ali pa tudi prenizko telesno težo. Pri bolnikih z malignimi tumorji se tudi lahko pojavi čas, ko je potrebna kontrola telesne strukture.

Aparat so nabavili predvsem zaradi želje po spremljanju shujševalnih programov in pri spremljanju napredka športnikov v pridobivanju mišične mase. Obstajajo dražji modeli, ki ločijo količino glikogena, proteinov in kostnih mineralov telesa.

Dr. NASTJA LAZAR - PIRC

OSNOVNA ŠOLA SEČOVLJE SE PREDSTAVLJA

Osnovna šola Sečovlje deluje kot samostojna šola z devetimi oddelki na matični šoli od 1. do 8. razreda in enim dislociranim kombiniranim oddelkom 1. in 2. razred v Sv. Petru. Vključuje še štiri vrčeve oddelke, od tega en čisti oddelek priprave na šolo.

Pouk poteka v eni izmeni.

Na naši šoli se šolajo 203 učenci. Naš šolski okoliš je zelo raztresen, saj so nekatere vasi oddaljene tudi 14 km od centralne šole. Imamo tudi učence iz krajev, ki ne spadajo v naš šolski okoliš, gre predvsem za slovenske družine, ki živijo v hrvaški Istri.

Učitelji, ki poučujejo: **Mirela Flego** 1. razred

Lea Mizgur 2. razred

Roberta Jug 1.2. razred Sv. Peter

Neli Romanello 3. razred

Ingrid Medoš 4. razred

Betka Vatovec Podaljšano bivanje 1. 3. razred

Romana Kropič Podaljšano bivanje 2. 4. razred

Irena Raspet 5. razred, tehnična vzgoja

Rožana Špeh slovenski jezik

Milan Plužarev matematika

Danica Flisek zgodovina, zemljepis, gospodinstvo, etika in družba

Milena Sabadin kemija, biologija, fizika, računalništvo

Dag Kleva italijanski jezik

Jožica Simčič angleški jezik

Simona Kolarič glasbena vzgoja, likovna vzgoja

Rajko Žeželj športna vzgoja

Milijka Ferluga šolski psiholog, etika in družba

Pet naših učiteljic in učiteljev je napredovalo v naziv mentor, trije pa v naziv svetovalc.

Na šoli imamo tudi logopedinjo **Niko Hribnik**, delavko Centra za korekcijo sluha in govora Portorož, ki pregleda govor otrok ter po potrebi izvaja govorne vaje za odpravljanje govornih motenj.

Tudi težave

Na matični šoli je 8 učilnic brez kabinetov, zato na višji stopnji ne moremo izvajati kabinetnega pouka, eno učilnico pa imamo v prostorih vrtca. Telovadnice nimamo, prav tako nimamo primernih prostorov za šolsko knjižnico, za računalniško učilnico, delavnico za tehnično vzgojo, gospodinske učilnice pa sploh nimamo. Delamo v neenakovrednih pogojih glede na ostale osnovne šole v naši občini, pa tudi glede na večino šol v Sloveniji. Zaradi tega, pa tudi zaradi posebne gradnje šolske stavbe (atrijska gradnja), se srečujemo z obilico težav pri izvedbi večine predmetov na višji stopnji. Naši učenci telovadijo na prostem, v slabem vremenu pa se stisnejo v majhen in neustrezen prostor.

Imamo šolsko kuhinjo z veliko jedilnico, v kateri pripravljamo malice in kosila za otroke iz vrtca, za učence naše šole in šole z italijanskim učnim jezikom ter za osebje obeh šol.

To leto nam je uspelo toliko opremiti računalniški kabinet, da lahko vključimo v pouk iz računalniškega opismenjevanja postopoma vse učence naše šole, načrtujemo pa ureditev računalniške učilnice, kar bi razširilo naše možnosti na področju računalniško podprtega pouka.

Srčno upamo, da bomo kmalu rešili vsaj del naših prostorskih problemov.

Ravnateljica
Janja Štukl

INDIVIDUALNO UČNO IN VZGOJNO DELO NA OSNOVNI ŠOLI LUCIJA

Na osnovni šoli Lucija razvijamo individualno učno in vzgojno delo. Določenemu številu osnovnošolskih učencev, ki potrebujejo v času šolanja dodatno individualno strokovno pomoč je treba pravočasno pomagati.

Težave teh učencev so več vrstne in se lahko odražajo na storilnostnem ali na osebnostnem področju. Storilnostne težave - težave učinkovitosti se kažejo predvsem pri začetnem branju in pisanju, okoreli in nezanesljivi pisavi, težave pri razumevanju številčnih pojmov, težave pri pomnjenju, pri koncentraciji in usmerjanju pozornosti, upočasnjeni umski aktivnosti učenca, slabšem obvladovanju notranjih, motoričnih impulzov itd.

Osebnostne težave prepoznavamo v slabši čustveni zrelosti (preobčutljivost, razdražljivost, plašnost, strah, spremenljivost in nepredvidljivost razpoloženja), slabši socialni zrelosti (pomanjkanje samozavesti, težave pri vključevanju v razredno sredino, nestrpnost do učitelja in do sošolcev, neustrezna reakcija na neuspeh in grajo, nesproščeno komuniciranje z učiteljem in sošolci, težave v učenju družbenih pravil in norm). Vzroki naštetih odzivnih težav so notranji in jih povzročajo posebnosti v nevrofiziološkem dozorenju centralnega živčnega sistema.

Psihodiagnostično ugotavljamo upočasnjeno možgansko dozorenje, kar povzroča neenakomerno razvitost posameznih umskih sposobnosti in neskladno možgansko delovanje. Tak otrok je neučinkovit, neorganiziran v šolskem in domačem delu, predvsem pa nezadovoljen sam s seboj. Takšna skupina učencev potrebuje, ob še tako dobrem učitelju, intenzivno strokovno pomoč, ki mora biti pravočasna in za otroka ustrezna. Tudi starši teh otrok sodelujejo v premagovanju otrokove in družinske stiske. Osnovna šola Lucija je za realizacijo tako zastavljenih individualnih in skupinskih učnih vzgojnih oblik dela, organizirala sodelovanje strokovnjakov zunanjih služb, ki s svojimi dejavnostmi dopolnjujejo učno vzgojno delo šole.

Šolska svetovalna služba bo v letošnjem šolskem letu pričela z ODPRTIMI SVETOVALNIMI URAMI za starše, da bi povezano s skupnimi močmi lažje uresničevali učno vzgojne smotre oziroma, da bi se naši šolarji čim bolj kakovostno šolali.

Marta Beseničar

PREDSTAVILI ČOPKA

V sredo, 11. januarja so učenci, učitelji in mentorji OŠ Lucija v šolski knjižnici pripravili svečanost ob izidu prve številke šolskega glasila "Čopko". Zamisel o literarno-novinarskem krožku je konec lanskega šolskega leta dala ravnateljica Marija Mahne, s "Čopkom" jo je udeležila neutrudna mentorica, sicer učiteljica slovenščine, Dragica Kocjančič. Okrog sebe je zbrala nekaj deset učencev in mentorjev, in vsem skupaj je ob pomoči sponzorjev uspelo ustvariti pravočasto revijo.

Na 74 straneh je resnično najti za vsakogar nekaj. Uvodne strani so namenjene pogovoru z ravnateljico šole, sledijo strani, na katerih svoja prva dela objavljajo mladi pesniki in pisatelji, zatem vrsta prispevkov o modi, glasbi, prometu, športu in drugih, za mlade zanimivih področjih, ne manjkajo niti bolj sproščene strani s horoskopom, testom, križankami, stripom in šalami.

Ravnateljica je na slovesnosti z bogatim kulturnim in zabavnim programom, izrabila priložnost in spregovorila več o uspehih in težavah šole. Tako je na kratko predstavila vlogo svoje šole v vseslovenskem programu "Pajek". V multimedijem programu je vključenih 28 osnovnih šol in vsaka skrbi za razvoj določene dejavnosti. Lucijski je zaupano računalništvo. Da zadeva ni od muh najlepše govorijo trije milijoni tolarjev, ki jih je šola na ta račun prejela od ministrstva za šolstvo in šport. S tem bodo na šoli poravnali posojilo, ki so ga pred dvema letoma najeli za nakup računalniške opreme, na katero so izjemno ponosni.

Da o oceni vsebine prve številke Čopka ne bo kdo mislil, da gre za vljudnostne pohvale, sklenimo zapis z dvema pesmicama, objavljenima v glasilu. Verjamemo, da vam bodo všeč.

Iris Buršič, 7.a

DENAR

Če bi s Sveta izginil ves denar, ne bi nihče imel pet par. Nihče ne bi bil Sveta vladar in zato ne bi nikomur kaj mar!

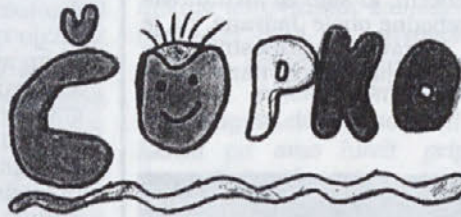
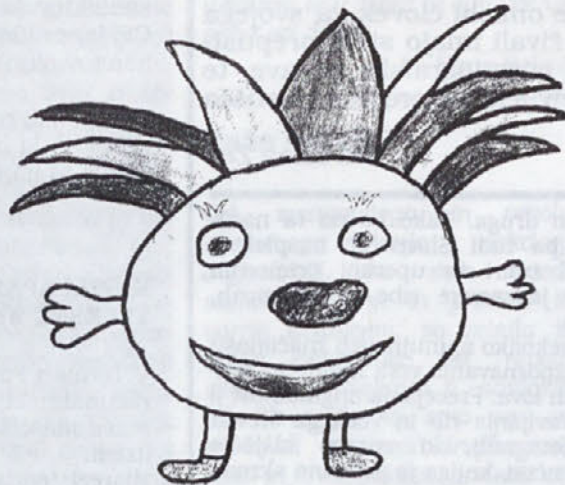
Ne bi bilo egoizma in folšije, še manj pa kraje in goljufije.

Če bi bilo povsod tako, bi bilo na Svetu prav lepo.

Vsi bi bili revni kakor cerkvena miš, obstajal bi mogoče le drobiž.

Petra Rolih, 7.a

OSNOVNA ŠOLA LUCIJA

DROGA

Nekateri ljudje se drogirajo in zato umirajo.

Tam, kjer droga domuje, veliko življenj se žrtvuje.

Če zasvojenci ozdraviti se pustijo, potem je bolje za ljudi in policijo.

Droga skače sem ter tja, vendar konca ne pozna.

Ljudje se v njo zaljubijo in jo drugim nudijo.

Narkomani težko ozdravijo, saj se prej zadavijo.

Ilustracijo "Čopko" Tilena Pajka so s posebnim glasovanjem med številnimi razstavljenimi risbami v šolski knjižnici izbrali vsi učenci šole.

Andrej Žnidarčič

Glasbenica o kateri bomo še slišali

RENATA JUREŠ

Piranski godalni orkester je znan po Sloveniji in tudi prek meja. V njem se oblikujejo glasbeni talenti, o katerih bomo še slišali veliko pohvalnega. Ena izmed njih je **Renata Jureš**, portorožanka, ki je vrsto let igrala na raznih instrumentih, nazadnje na rogu, s katerim si je odprla pot v glasbeni svet. Najprej je zmagala na različnih tekmovanjih. Veliko priznanje ji je bilo, da je kot solistka nastopila v orkestru slovenske filharmonije.

Kot izreden talent je dobila stipendijo slovenskega ministrstva za kulturo za študij roga pri svetovno znani glasbenici prof. **Marie Luise Neuecker** na Akademiji za glasbo v **Frankfurtu na Maini**. Kdor ne ustrezno zahtevam stroge profesorice, navadno že po prvem semestru zapusti konservatorij. Renata Jureš pa zdaj obiskuje že 4. semester.

Razen talenta je potrebna tudi ogromno dela. Naša Renata vadi vsak dan najmanj štiri ure, še posebej pa je njen pogum vse pohvale vreden, saj živi v povsem tujem okolju, v katerem se je le s težavo vživela. Študenti svetovno znane profesorice imajo po končanem študiju priporočila za različne aranžmane. Renata Jureš pravi, da se bo po študiju vrnila domaov. Glasbenico s takim strokovnim študijem bodo gotovo odprti rok sprejeli v naših domačih eminentnih orkestrih. Vodja piranskega godalnega orkestra **Umberto Radojkovič** je lahko ponosen na svojo učenko. Tudi sicer pa je odlični vzgojitelj mladih glasbenikov. Iz njegovega orkestra je izšel tudi Renatin brat Damijan, ki zadnje leto študira tubo na ljubljanski Akademiji za glasbo.

Ne le pihalni orkester, tudi talenti, ki izhajajo iz njega, so lahko Piranu v ponos.

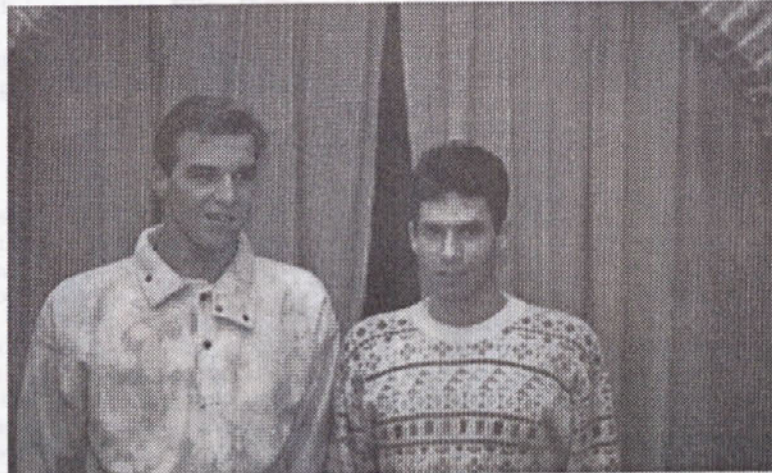
G.G.

KDAJ VEČ DENARJA ZA PLAVANJE ?

Na plavalnih mitingih v Trbovljah in Ljubljani konec lanskega leta sta piranska plavalca Tomaž Slapernik in Robert Zekanovič z več prvimi mesti in odličnimi časi še enkrat (kot že tolikokrat!) potrdila svoje mesto v vrhu slovenskega plavanja. Kot malce zagrenjeno pripovedujeta, pa še tak rezultat ni dovolj, da bi jih na osrednji plavalni zvezi vzeli za svoje. Še več, občutek imata, kot da si želijo, da bi plavala slabše. Zato imata trdne dokaze. Slovenska plavalna zveza je lansko sezono vanju vložila celih (!) 500 nemških mark, medtem, ko je za nekega ljubljanskega plavalca (ki ni nič bolj obetaven od njiju) odrinila tridesetkrat toliko.

Prav denar, ki odloča o potovanjih na pomembnejša mednarodna tekmovanja, nekoliko kali prepotrebno sproščeno na treningih, čeprav sama pravita, da v stiku z vodo pozabita na vse tegobe. Kako se bi sicer lahko pohvalila s takšnimi dosežki. Slapernik je nosilec šestih, Zekanovič pa treh absolutnih državnih rekordov v različnih disciplinah, da o zmagah na posameznih mitingih in prvenstvih ne govorimo.

Letošnji visoki cilj obeh je udeležba na EP avgusta na Dunaju, rada bi se udeležila tudi mitinga za svetovni pokal v Italiji in univerzijade na Japonskem.

Seveda je prav vse odvisno od denarja. Za Slapernika so nekoliko razvezali svojo mošnjo Hoteli Morje iz Portoroža, za kar

so jim v PK Biser hvaležni, seveda pa so potovanja tako draga, da bo na pomoč moral priskočiti še kdo.

ROKOMETAŠICE ZAČELE S PRIPRAVAMI

Rokometašice M-Degroja so prejšnji teden začele s pripravami na nadaljevanje prvenstva v prvi ligi. Predsednik kluba Franc Bergant je povedal, da so s treningi začeli že 3. januarja, vendar ne z vsemi igralkami, nekatere so bile namreč odsotne. Šele zdaj lahko nov trener Miha Jelovčan razkriva svoja rokometna spoznanja ekipi, ki se bo v prvem krogu nadaljevanja (14. krog prvenstva) 7. februarja pomerila z vodilnim Krimom Electa iz Ljubljane.

Naključje je hotelo, da so Pirančanke sredi januarja odigrale dve pokalni tekmi z istim nasprotnikom in obakrat izgubile. Bergant pravi, da razočaranje ni veliko, saj je razlogov za skromnejši predstavi precej. Tudi ta, da Pirančanke niso bile v stiku z žogo skoraj mesec dni. V pripravljalnem obdobju piranske rokometnašice načrtujejo vrsto prijateljskih tekem, odšle pa naj bi tudi na tridnevne priprave v Poreč.

Andrej Žnidarčič

ANA RADOJKOVIČ V FINALU

Prvega teniškega turnirja za pokal "Marketing" v teniškem centru Bežigrad, se je udeležilo 80 dečkov in deklic (do 10. leta starosti) iz vse Slovenije. Na tekmovanju je nastopila tudi kopica nadobudnežev z Obale, najvidnejšo uvrstitev pa je dosegla članica TK Portorož Ana Radojkovič (na sliki), ki je prišla do finala. Pohvale si zasluži tudi Koprčanka Andreja Klepač z uvrstitvijo na 3. mesto. Ti dve uvrstitvi sta odlični izhodišči za nadaljevanje tekmovanja. Drugi in tretji turnir bosta v januarju in februarju, masters pa marca prihodnje leto.

RENATA ORAZEM NAJ SLOVENSKA STRELKA

Strelska zveza Slovenije je konec lanskega leta štirinajstič zapored razglasila najboljše strelce. Naziv najboljšega strelca je v različnih disciplinah prejelo deset članov, članic, mladincev, mladink in ekip. V elitni družbi najdemo kot edino primorsko predstavnico spet Renato Oražem, članico Strelske družine Portorož, ki je bila proglašena za najboljšo slovensko strelko s puško. Renata je bila po letošnjih rezultatih nasploh druga najboljša strelka, v hrbet je gledala le slovitemu Rajmondu Debevču, laskavi naziv in srebrno plaketo pa si je prislužila s 4. mestom na evropskem prvenstvu s samostrelom in državnima rekordoma v isti disciplini.

ODBOJKARSKE VESTI

SODNIKI OKRADLI PIRANČANKE

Odbojkarice ŠD Piran in odbojkarji Portoroža so v zadnjem jesenskem krogu gostovali na Gorenjskem, od koder se vračajo s polovičnim izkupičkom.

Fantje so svoje nasprotnike z Bleda po stari navadi dobesedno zmleli (3:0), manj sreče pa so imele Pirančanke, ki so prav tako proti Bledu izgubile s 3:1.

Povedati je treba, da po koncu srečanja niso hotele podpisati zapisnika, saj naj bi jih sodniki močno oškodovali s svojimi pristranskimi odločitvami.

Po prvem delu III. lige so Portorožani premočno na prvem mestu, Pirančanke pa na drugem. Že v prvem krogu nadaljevanja (14.1) čaka dekleta odločilna tekma za 1.

ODBOJKA JE PRAVA STVAR

Mnogi starši ne vedo, kako otroka koristno zaposliti v prostem času. Zakaj ga ne bi vpisali k odbojki? V Piranu obstajata ženski in moški klub in razvoj obeh k sreči temelji na delu z mladimi. V stik z Volley clubom Portorož lahko fantje (5. - 8. razred) pridejo vsak ponedeljek in sredo od 18. do 20. ure v novi piranski telovadnici. Lucijski fantje lahko za odbojkarke treninge vprašajo kar na svoji šoli. Dekleta, ki jim je odbojka všeč, lahko stopijo na Skupnost Italijanov in vprašajo za Plinia Tomasina, ki jim bo podrobneje pojasnil, kdaj sta lucijska in piranska telovadnica prihranjeni za odbojko. Tomasina lahko vsak delovnik od 8. do 15. ure pokličete tudi po telefonu (št. 73-529). Ključni možje obeh klubov pravijo, da bi v svoji sredi radi videli otroke, ki bi se športu posvetili resno, ne zgolj

Na kratko

JAKA ŠOBA 18. V SAN REMU

Tradicionalne regate v razredu optimist (do 15 leta starosti), ki jo tik pred zaključkom leta prirejajo v italijanskem San Remu, so se udeležili tudi trije mladi člani Športnega društva Piran.

V hudi konkurenci 130 "optimistov" iz 11 držav, je imeniten uspeh dosegel Jaka Šoba, ki je zasedel 18. mesto. Vule Ferenčak in Anže Šoba, ki sta se uvrstila v drugo polovico razpredelnice, kljub temu nista pretirano razočarana, saj je sanremska regata sama posebej res veliko doživetje. Jadralci ŠD Piran so zdaj na zasluženem zimskem počitku. S treningi bodo začeli februarja, prva tekmovanja pa jih čakajo v mesecu marcu.

ŠAHOVSKI VESTIČKI

IZOLA

(AŽ) Prvi nagradni hitropotezni šahovski turnir restavracije Jadranka v izolskem avtokampu je lepo uspel. Bogat nagradni sklad (110 tisoč tolarjev) in številne praktične nagrade so v Izolo privabile šahiste, ki v naših krajih niso ravno vsakdanji "pojavi".

Nastopilo je 48 šahistov iz BiH, Hrvaške in Slovenije, med njimi tudi vele mojster Dražen Sermek in štirje mednarodni mojstri. V takšni konkurenci piranski šahisti seveda niso mogli poseči po visokih mestih. Še najbolje se je odrezal Goran Belamarič iz Lucije (sicer registriran za koprsko Žusterno), ki je zasedel 16. mesto, Milunovič je bil 25., Žnidarčič 27. itd.

Na turnirju je zmagal mednarodni mojster Bašagič pred Čeponom, Sermekom, Grosarjem, Muščem, Ferčecom, Maslešo itd.

KOPER

V koprskem šahovskem klubu je bil odigran prvi letošnji mesečni hitropotezni turnir. Udeležilo se ga je 8 šahistov iz Kopra in Pirana, ki so se med seboj pomerili dvokrožno.

Presenetljivo, a zaslužno je zmagal komaj 15-letni Valter Pregarac iz Pirana, sicer dijak Srednje Pomorske šole, ki je pustil za seboj celo vrsto izkušenih šahistov, kot so Nuzdorfer, Kodrič, Harcet, Horvatič ipd. Pregarac je pravo odkritje lanskoletne šahovske sezone.

Po celi vrsti vidnih rezultatov v mladinski in tudi članski konkurenci, je svojo nadarjenost najlepše izpričal na 31. turnirju obmejnih mest in krajev v Kopru, kjer je v ekipi Pirana osvojil bronasto medaljo na četrti deski.

Utripov gastronomski vodnik

Posebnosti gastronomske ponudbe "Naša gostišča" Kuharski mojstri "Primorski menü"

Se mudite po opravkih v Piranu?

Dobrodošli v kavarni GALERIJA TARTINI

Ob dobri kavici Vam bomo ponudili sveže domače sladice:

TIRAMISU, SADNO TORTO,

LASTNO PRIPRAVLJEN SLADOLED

Kolektiv Tartini d.o.o. Piran

Ostrigarji okusne gobe

Zaradi svojega blagodejnega vpliva na organizem so gobe ostrigarji vse bolj iskana hrana tudi pri nas v Sloveniji. V naravi rastejo v listopadnih gozdovih. Po hranilni vrednosti ostrigarje uvrščamo med meso in zelenjavo. Vsebujejo 85% vode in 15% suhe snovi - od tega približno polovico beljakovin, z vsemi aminokisljinami.

Ostrigarji vsebujejo malo maščob in ogljikovih hidratov. So nizkokalorična hrana z vitamini, (tudi z vitaminom D, ki ga v zelenjavi ni) in nekaterimi minerali. Njihova vlakna ugodno vplivajo na peristaltiko črevesja. Gojiti jih je začela Florina v Zrkovcih.

Nagrade za naročnike: UTRIPOV ZLATI PRSTAN

Ste se že naročili na Primorski utrip? V februarški številki bomo objavili rezultate nagradnega žrebanja. Morda boste prav vi deležni nagrad, ki jih poklanjajo: INFORMA Portorož, Zlatarna FILIGRAN Nueseli iz Bernardina in INTERMARKET Portorož.

Nagrade, ki Vas bodo zagotovo razveselile: 2 zlata prstana in komplet za začimbe GUZZINI.

Gostinstvo je pozno stopilo na vlak lastninjenja IŠČEJO SE LASTNIKI HOTELOV

Dve pomembni gostinski gospodarski družbi, Hoteli Palace d.o.o. in Metropol hoteli d.d., sta ujeli zadnji vlak in še pravočasno, tik pred koncem roka (31. december) oddali programe lastninjenja.

Vrednost družbenega kapitala v obeh družbah sega v milijone tolarjev in že zdaj je jasno, da z internim lastninjenjem, ki že poteka, ne bodo mogli olastniti vsega razpoložljivega družbenega kapitala, saj bodo zaposleni, upokojenci in sorodniki s certifikati zbrali komaj nekaj odstotkov deleža.

Vse ostalo razen starega Palace hotela, ki je izvzet iz lastninjenja, bo treba, hočeš nočeš, ponuditi v prodajo in poiskati lastnike. Kdo naj bi to bili je vsekakor prezgodaj govoriti, saj je donos v gostinstvu relativno nizek, tako da zainteresiranih ni ravno na pretek. Zelo domiselni program lastninjenja so pripravili v Metropol hotelih, kjer so usmerili možnosti internega lastninjenja v zanimivo družbo, ki se ji reče Grand hotel Metropol. Celotna družba je lani poslovala z izgubo (holding Metropol), kljub temu pa bo interesa za interne delnice verjetno kar precej.

Sicer pa eni in drugi zdaj čakajo na obisk revizorjev in upati je, da bodo formalni del lastninjenja tudi srečno prestali.

Roman za sleherno družino

Borboletta

Novi roman pisateljice Marinke Fritz - Kunc "Borboletta" spet sega na področje, ki ga je s psihološko prefinjenostjo in stilsko izjemnostjo predstavila že v svojem prvem romanu "Janov krik". V sodobnem svetu, nič manj pa tudi pri nas, so vsakdanje novičarske rubrike polne tragičnih opisov življenja mladih, z mamili zasvojenih ljudi. Ta bolesten utrip delca sodobne družbe se kar ponuja umetniškemu peresu za predstavitev usodnih življenjskih zapletov. Vendar je prav malo umetniških del, ki bi literarno obdelovali like mladih nesrečnikov in njihovih družin. V slovenskem literarnem prostoru je pisateljica Marinka Fritz - Kunc edina, ki z umetniško besedo predstavlja ta boleč pojav sodobnega časa.

Roman "Borboletta" prikazuje mladega, simpatičnega, umsko razigranega človeka, ki ujet v mrežo mamil sicer živi polno svoje vsakdanje življenje. Ob tem pa se iz dneva v dan spletajo številni, intimni človeški, pretresljivi dogodki. Pravzaprav je junak "Borboletta" en sam krik po polnem, vsestranskem življenju. Vsa njegova prizadevanja pa se sprevačajo v spopade s samim seboj in tudi z najbližjimi, ki jih ima rad, pa jim vendar povzročajo veliko gorja.

Roman se konča s tragičnim koncem junaka. Njegova intimna sopotnica ga čaka na železniški postaji, da z vlakom pripeljejo njegovo krsto. Vsa njena bridkost je zapisana v enem samem spoznanju: "Nisem ga mogla rešiti." Na krsto lahko položi le rumene cvetove. Ne more ga objeti. Med njima je smrt.

Roman je prepleten s filigransko obdelanimi posameznimi dogodki. Brez velikih besed nakazuje duševna dogajanja v glavnem junaku in njem najbližjih ljudi. Kakor že v svojih prejšnjih literarnih delih je tudi v "Borbolettu" pisateljica predstavila klasičen vzorec, kako je mogoče z izbranimi, kratkimi stavki predstaviti zapletena dogajanja v medčloveških odnosih. To ji je uspelo tudi zato, ker narkomanstvo pozna ne s stališča pridigarstva o tej boleči rani sodobnega časa, temveč iz neposrednega življenja številnih mladih ljudi, ki so se znašli v pasti te osebnosti in družbeno nevarne, lahko bi rekli celo pogubne stranpoti.

Kakor "Janov krik" obeta biti tudi "Borboletta" zaradi svojih vsebinskih kvalitete knjižna uspešnica. Govori o pretresljivi življenjski senci. Govori za ljudi. Gotovo bo izpolnila eno temeljnih nalog poslanstva umetniške besede. Branje, ki sodi na knjižne police sleherne družine.

Gustav Guzej

AKADEMIJA MLADIH V ŠPORTNEM CENTRU LUCIJA

Aktiv mladih članov občinske organizacije Rdečega križa Piran, ki ga vodi Sonja Devič bo v športnem centru Lucija, 15. marca 1995 pripravil zanimivo akademijo na kateri se bodo predstavili učenci vseh piranskih osnovnih šol in vrtcev s posebnim kulturnim programom. Izkupiček prireditve bodo namenili mladim, ki si ne morejo privoščiti šolskega zimovanja.

MALI OGLAS LOKAL

V BLIŽINI TARTINIJEVEGA TRGA (ulica svobode 4) V PIRANU ODDAMO V NAJEM.

Dragica Zorman in Janez Bauman, Tel.: 76-397 (služba), 72-071 (doma)

Naročam

primorski utrip

Ime in Priimek: _____

Točen naslov: _____

Pošta št.: _____

Letno naročnino v višini 840 Sit bom (fizične osebe) poravnal s položnico oziroma v 8 dneh po prejemu računa (pravne osebe).

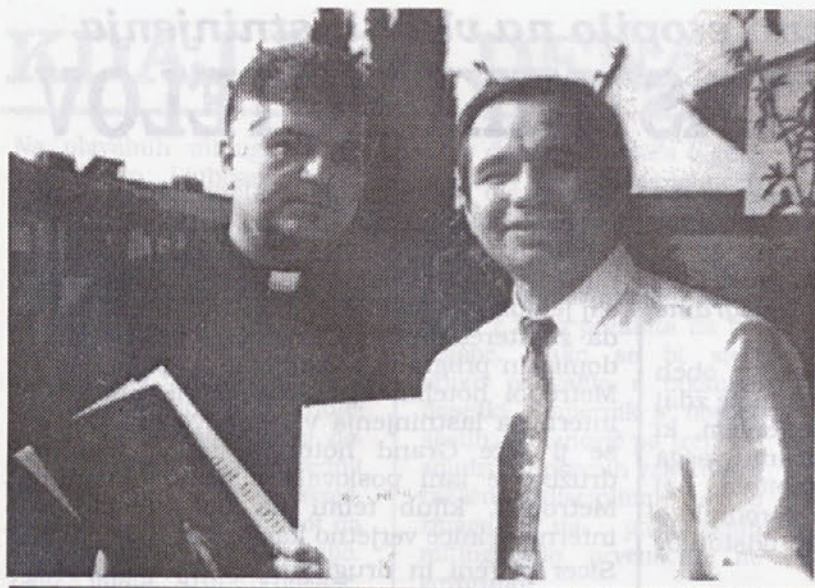
Datum: _____

Podpis: _____

Naročilnico izpolnite in pošljite na naslov:

INFORMA Portorož

Liminjanska 91, Lucija, 66320 Portorož

Metoda prof. dr. Vladimira Griga za papeža Janeza Pavla II

Sporočilo, da bo papež Janez Pavel II obiskal Slovenijo, vzbuja veliko zanimanje za njegovo osebnost in tudi za njegovo zdravstveno stanje. Prof. dr. Vladimir Grig je vatikanski knjižnici poslal že svoječasnno nekaj svojih znanstvenih del. 18. oktobra lani se je pri našem znanstveniku oglašil predstavnik vatikanske akademije oče Stanislav. Prof. dr. Vladimir Grig mu je poklonil učbenik Bioenergetika, dve knjigi o bioenergoterapiji, znanstveno študijo o zdravljenju po černobelski tragediji poškodovanih otrok, še posebej pa knjigo Zdravje in dolgo življenje ter dva aparata "Vita", patentirana izdelka prof. Griga za zdravljenje po njegovi, v svetu že precej znani metodi. Obisk predstavnika vatikanske akademije je bil povezan z možnostjo uporabe znanstvenih spoznanj ter tehnoloških izumov prof. dr. Vladimira Griga pri zdravstvenih težavah papeža Janeza Pavla II. Na sliki: Zastopnik vatikanske akademije oče Stanislav na obisku pri prof. dr. Vladimiru Grigu.

DRUGA PORTOROŠKA MARINA?

Ali bo druga portoroška marina zrasla na območju pred jadralskim klubom Pirat pri Bernardinu? Tako je slišati v zvezi z načrti za gradnjo velikega Centra vodnih športov, za katero se menda zanimajo tudi v izolskem Galebu, kjer imajo izkušnje z marinami kar precej.

SKRIVNOSTNO PORTOROŠKO PODZEMLJE

Topla termalna voda iz vrtine pri Palace hotelu za zdaj odteka v javno kanalizacijo. Kdaj bo polnila portoroške bazene?

Ali bodo vrtalci, ki so lani potihoma zapustili lucijsko in portoroško vrtino (k slednji so se vrnilo sredi lanskega decembra) zares odkrili bajno bogastvo - toplo termalno vodo?

Vrtanja ob starem Palace hotelu v Portorožu so, kot pravijo, potrdila pravilnost predvidevanj, da je tukaj nahajališče termalne vode! Zanimivo delo - vrtanje, geološko analizo in analizo podzemnih vodnih tokov tudi letos opravlja podjetje Artezia iz Prage. Tako raziskovalci, kot tudi naročnik Hotel Palace Portorož, ki vso zadevo tudi plačuje, upajo na najboljše, saj bi termalna voda, ki bi nekega dne v zadostnih količinah morda le privrela na dan, vsekakor pomenila veliko pridobitev in obogatitev tamkajšnje turistične ponudbe. Palace hotelu, ki stoji le kakšnih dvajset metrov od poskusne vrtine, bi lahko ponovno nadeli staro ime zdraviliški hotel in mu tako hitreje povrnili staro slavo, ki jo je nekoč že imel. Poskusno črpanje naj bi potekalo še nekaj časa, seveda, če ne bodo nastopili kakšni nepredvideni zapleti, ki bi preprečili nadaljnje "obetavne" aktivnosti. Globoka vrtina (več kot 700 m) naj bi se pri poizkusnem črpanju očistila, hkrati pa bodo lahko analizirali nihanja v količini in temperaturi vode ter ostale parametre, ki bodo osnova za izdelavo programa izkoriščanja termalne vode. Upanje ostaja, vsaj dokler se okrog te vrtine vrtili vrtalci.

Kaj pa veliki (vodo) met Lucije?

Kot spomin na obetavne trenutke velikega pričakovanja, ko so tod sredi lanskega poletja z dolgimi ostrimi svetri precej globoko (okoli 900 m) prodri v nedra lucijskega podzemlja, nam je ostal le posnetek, napravljen v trenutku, ko je delavec zapiral vrtino. Zakaj so vse skupaj zapečatili in odšli? Morda so se zbal razlitja tople vode in velikih poplav v Luciji. Se bodo vrtnili in poizkusili znova? Kajpak bi opravičili potezo onih, ki so verjeli in upali. Segli v družbene mošnjčke in zamisel tudi konkretno finančno podprli. Vrli vrtalci so ob odhodu lanskega poletja sicer obljubili, da se bodo kmalu spet pojavili na istem mestu, vendar jih doslej ni bilo in lucijska vrtina, sameva in čaka. Morda pa bo prav tukaj, na nekdanjih solinah, ki so še pred 30 leti dajale kruh solinarjem, iz najglobljih globin, skozi trdne tektonske plasti, privrelo na površje bogastvo, ki bo spremenilo naš mali svet? Lucija in Portorož bosta še bolj znana, zanimiva, nadvse privlačna. Imela bosta morda največje rekreativno-kopalniške centre v Združenji Evropi, terme ob termah - in največ vode ob vodi. Na sliki: Prvi vodni curek iz lucijskih globin poleti 1994. FOTO PU.

Lansko poletje so vrtalci neopazno zapustili vrtino v Luciji. Pred tem so seveda zaprli pipo na izviri.

PORTOROŽ

PRIPRAVE NA PUSTNI FESTIVAL

Turistično društvo Portorož bo v nedeljo 26. februarja organiziralo pustno povorko skozi Portorož. Prijave vseh zainteresiranih, ki bi želeli aktivno sodelovati na prireditvi sprejemajo do 15. februarja na sedežu TD, Obala 16. v Portorožu ali pri predsednici TD, Andreji Humar - Fatorič, Tel.: 72-695. Pripravljajo tudi posebne nagrade za skupine, ki bodo v pustnih preoblecakih prikazale 110-letnico turizma v Portorožu na temo: Turizem skozi stoletje. V soboto 25. februarja bo v Portoroškem Kaštelu PRAZNIK FRITUL IN KROŠTOL pa tudi sejem rabljene pustne opreme. Pustne maske in oblačila na temo pusta sprejemajo od 1. februarja dalje v trgovini ATLAS EXPRESS v stavbi Splošne plovbe v Portorožu. Veselijo se tudi vsakega sponzorstva za boljšo organizacijo in izvedbo prireditve.

ANDOR ŽIVILA d.o.o.

Pred novoletnimi prazniki smo v skladišču soli nasproti črpalke v Portorožu odprli

MARKET ANDOR

Pri nas boste lahko po zelo ugodnih cenah kupili vsakodnevne gospodinjske potrebščine iz uvoza.

Dobrodošli v novi trgovini ANDOR

Neodvisni, nestranski časnik za območje občine Piran, Istre in zamejstva

Ustanovitelj in izdajatelj

informa

Tržno komuniciranje in informiranje

Portorož, Liminjanska 91, Tel. & Fax.: 066/70-185

Opr. prigl. št. 40-4/93 Rep. uprava za javne prihodke izpostava Piran / Franc Krajnc s.p.

ZR št.: 51400-620-63-05-1202111-6502/85 SB Koper, PE Piran

Glavni in odgovorni urednik: Gustav Guzej / Uredništvo: Vesna 16, Portorož, Tel.: 066/747-005

Časopisni svet: dr. Ljivi Jakomin (predsednik), dr. Mirana Malc, Stefano Lusa, Janez De Reggi, Nino Spnelli

Elektronska obdelava in prelom: Grafit Line Izola d.o.o. / Tisk: Tiskarna VEK Koper

List izhaja mesečno, cena za izvod 70 Sit.

Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časnik Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tar. št. 3 tarife prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

splošna banka koper

Kot imetnik tekočega računa ste verjetno že spoznali mnoge prednosti brezgotovinskega poslovanja. Za plačevanje nakupov v trgovinah uporabljajte plačilno kartico **ACTIVA**, za dvigovanje gotovine pa **BANKOMATE**.

Kako pa je s plačilom položnic?

V Splošni banki Koper

Vam ponujamo rešitev tudi za ta problem:

- * TRAJNI NALOGI
- * BANKA NA DOMU

TRAJNI NALOG je pooblastilo banki, da iz **TEKOČEGA RAČUNA** poravnava Vaše obveznosti (voda, elektrika, RTV naročnina, revije...).

BANKA NA DOMU vam omogoča plačevanje položnic ter naročanje čekovnih blanketov in pokojninskih odrezkov kar od doma.

splošna banka koper